

Dziennik wychodzi codziennie, oprócz Świąt uroczystych i Niedzieli. — Prenumerata przyjmuje się w Warszawie i w Urzędach Pocztowych; w Warszawie przyjmuje się tak w głównym kantorze Dyrekcji przy ulicy Miodowej Numer 487, jak i w innych jej miejskich kantorach. — Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8; półrocznie rs. 4; kwartalnie rs. 2; — miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia prenumerata nie przyjmuje się. — Za odnoszenie do domu, dopłać się miesięcznie kop. 5; — w Urzędach Pocztowych: rocznie rs. 10; — półrocznie rs. 5; — kwartalnie rs. 2 kop. 50 i na te tylko terminy przyjmuje się prenumeratę; w głównym zaś kantorze można prenumerować po tejże cenie na te same terminy a na inne po kop. 92 na miesiąc.

Rok 6.

Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadesłane do zamieszczania bez wskazania warunków ze strony autora, przechodzą do zupełnego rozporządzenia Dyrekcji. — Artykuły nieprzyjęte, będą zwracane tylko na osobiste żądania i zachowywane będą trzy miesiące; przyjęte, wrazie potrzeby podlegają skróceniu. — Listy przyjmują się tylko frankowane. — Artykuły i ogłoszenia nadawane do zamieszczenia tegoż samego dnia, powinny być dostawiane do Redakcji przed godziną 9-tą z rana. — Redakcja otwarta jest dla osób mających interesa, codziennie, oprócz dni świątecznych, od godziny 12-ej do 1-ej po południu.

SPIS RZECZY

DZIAŁ URZĘDOWY. — Najwyższe nagrody. — Komitet do rozpoznania prób podanych do podnóżka Tronu. — Rozkaz do warsz. okręgu korpusu żandarmerii. — Zarząd gubernialny warszawski. — Zarząd drogi żel. warszawsko-terespolskiej.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Wiadomości telegraficzne. — Nabójstwo dzięczynne w synagodze. — Kwesta wielkociekawia. — Opieka nad zwierzętami. — Kurjerek miejski. — Desiderata. — Pożary w Skierniewicach. — Oświecenie gazem; teatr. — Wypadki miejskie. — Kur-sa monet. — Obchód uroczystości. — Przegląd wojsk. — Obrazy. — Sędziowie polubowni. — Wynalazek p. Liw-czaka. — Koleje żelazne. — Debiut. — Pani Charlotta Patti. — Odpowiedzi Redakcji. — Czasopismo *Kro-piło*. — Otwarcie kanału suezkiego. — Austria i ziemie słowiańskie. Kwesta rezolucji galicyjskiej; sprawy czeskie; sejm węgierski. — Polacy i Austria. — Po-dwór hr. Beusta. — Francja. Broszura. — Turcja i ziemie słowiańskie. Gabinet; sprawy bułgarskie. — Kwesta bośniacka. — Hiszpanja. Rozkaz ministerjal-ny; kortezy. — Depesza p. Bismarcka. — Anglja. Uro-czystość w Dublinie. — Ameryka. Ministerstwo wa-szyngtońskie. — Kronika Sądowa (Uwodzić ko-biety). — Stowarzyszenie „Merkury”.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa.

dnia 2 (14) Maja.

Najwyższe nagrody. Najjaśniejszy Pan, w nagrodę odznaczającą się gorliwością służby i szczególnych prac, Najmiłościwiej raczył udzielić, na dniu 20 kwietnia r. b., urzędnikom zarządu kontroli państwa: liczącemu się w ministerstwie marynarki, członkowi rady kontroli państwa, generał-lejtnantowi *Iwanowowi 1-mu* — order św. Anny klasy 1-ej z mieczami nad orde-rem, i generał kontrolerowi departamentu kontroli ra-chunków marynarki, generał-majorowi *Żandrowi* — order św. Stanisława klasy 1-ej. (*Goniec Urzęd.*)

Komitet przeznaczony do rozpoznania prób za-niesionych do podnóżka Tronu w czasie pobytu Jego Cesarskiej Mości w Warszawie w roku zeszłym, u-przedza, iż niezależnie od wsparć wypłacanych na skutek poprzednich swoich ogłoszeń, wypłaca ró-wnież z funduszu na ten cel przeznaczonego przez Najjaśniejszego Pana, wsparcia dla tych z podają-cych, którzy w chwili zanieśienia prób zamieszkiwali w cyrkule Nowego Świata (dawniej 10-ym). — Zechęć więc interesowani zgłosić się niezwłocznie z dowoda-mi tożsamości osób do prawego pawilonu Namiestni-kowskiego pałacu.

Rozkaz do Warszawskiego Okręgu Żandarmerii, z dnia 1 Maja 1869 roku za N. 108. Wyjeżdżając w dniu dzisiejszym na inspekcję oddziałów powierzonego dnia dzisiejszego na mocy zezwolenia JW. Generał-Feldmar-szalka Namiestnika w Królestwie, zawiadywanie bieżą-cymi interesami, przez czas mojej nieobecności, poru-czam Jenerał-Majorowi Moller, p. o. Naczelnika Żan-darmско-Policyjnego Zarządu dróg żelaznych w Króle-stwie Polskiem. — Naczelnik Okręgu, Orszak J. C. M. Jenerał-Major Baron Frederiks.

W Rozkazie Warszawskiego Ober-Policmajstra do policji wykonawczej za Nr. 121 wydanym, zame-szczono: W rozkazie do garnizonu warszawskiego za Nr. 116, ogłoszono: Zarządzający polem mustry i szko-łami fajerwerkerów zawiadomili, że poczynając od dnia 1 do 25 Maja roku bieżącego, na polu mustry, każdo-dziennie odbywać się będzie praktyczne strzelanie z bro-ni ostrymi ładunkami. W skutku czego na zasadzie roz-kazu do artylerji z dnia 20 Stycznia roku bieżącego, za N. 10, podaje się do wiadomości wojsk warszawskiego

garnizonu: 1) Zabrania się chodzić i jeździć w miej-scach, gdzie padają wystrzelone ładunki; dopóki na gra-nicach pola wywieszona będzie chociażby jedna chora-giew czerwona — przekraczając ten przepis mieszkańcy, mogą dostawszy się pod strzały, zostać narażeni na ut-ratę życia lub nabawienie się kalectwa. 2) Dostrze-żonych na polu ładunków, nie należy dotykać się rękami, łaskami, lub czemkolwiek bądź — zabrania się pod-nosić takowe, odrywać od onych olów lub zabierać do domu a to w celu uniknięcia eksplozji i połączonego z takową niebezpieczeństwem, zagrażającego życiu lu-dziom i utratą mienia, w razie wybuchu mogącego po-żaru. 3) Surowo zabrania się zabierać z pola olów i ładunki, albowiem takowe stanowią własność skarbo-wą. Nie należy od niższych stopni kupować lub przy-jmować w podarunku albo też brać do schowania prochu, olowiu i ładunków. Mieć na uwadze, że niższe stopnie nie mają prawa komukolwiek bądź sprzedawać, ofiarowywać lub dawać do schowania proch, olów i całe ładunki lub kawałki żelaza, gdyż czyniąc to, dopuszcza-ją się występku, a pozyskane w ten sposób przedmioty, stanowią skradzioną własność skarbu, przyjęcie której pociąga za sobą prawną odpowiedzialność. 4) Mieć na względzie, że niestosujący się do powyższych przepi-sów, ulegają sądowej odpowiedzialności. Podając o tem do wiadomości policji, polecam, ażeby w zapobieżeniu nieszczęśliwym wypadkom, ostrzegli o powyższym mie-szańców, szczególnież tych, którzy w bliskości po-wązkowskich pól zamieszkują.

Rząd Gubernialny Warszawski. — W powiecie War-szawskim w części wsi Koło, zwanej Budy, stykającej się z obocem powązkowskim, okazała się na bydle zaraza księgosuszowa, o czem podając do wiadomości powszech-nej, Rząd Gubernialny nadmieniam, że ze strony Władz przedsięwzięte zostały właściwe środki dla zapobieżenia rozszerzenia się tej zarazy.

Zarząd Drogi Żelaznej Warszawsko - Terespolskiej. — Podaje do wiadomości osób interesowanych, iż przewożącym w czasie od dnia 1 bieżącego miesiąca po koniec roku bieżącego, 1,500 lub więcej sztuk wołów z Terespoła do Warszawy, Droga Żelazną Warszawsko-Terespolską, udzielonym będzie rabat wynoszący 15% od obowiązującej opłaty taryfowej.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa.

dnia 2 (14) Maja.

Telegramy z Florencji, dziwną odznaczały się niedokładnością i sprzecznością z sobą; kiedy jeden z 27 kwietnia (9 maja) doniósł o ukonstytuowaniu się gabinetu i podał całkowitą jego listę, następny z 29 kwietnia (11 maja) zaprzeczył temu, donosząc, że przesilenie gabinetowe jeszcze trwa; wczorajszy znów z dnia 30 kwie-tnia (12 maja) zapewnił o ukonstytuowaniu się gabinetu i podał listę ministrów, odmienną od poprzedniej, mianowicie p. Menabrea, według te-go telegramu, zatrzymał obok posady prezesa gabinetu wydział spraw zagranicznych, p. Min-ghetti zaś zadowolnił się skromnym wydziałem rolnictwa. Należałoby chyba przypuszczać, że w niedzielę gabinet prawie był uformowany, ale w poniedziałek i wtorek zaszły pewne trudności; mianowicie doniesienia z Florencji wspominają, że p. Menabrea, skoro była mowa o odjęciu mu wydziału spraw zagranicznych, chciał zupełnie usunąć się z gabinetu, co by jednak nadało zmia-nie ministerstwa daleko większe znaczenie. W o-bec takich sprzeczności w doniesieniach, nie je-steśmy pewni, czy dziś lub jutro nie nadejdzie

jaki telegram, z zaprzeczeniem ostatnim wiado-mościom lub z nową listą ministrów.

Na wtorkowym posiedzeniu izby deputowa-nych wiedeńskiej rady państwa, prezes jej oznaj-mił, że skoro posiedzenia rady państwa mają być zamknięte w sobotę, uznaje za właściwe nie stawiać na porządku dziennym tak ważnych projektów do praw, jak o reformie prawa cy-wilnego, o rezolucji sejmiku galicyjskiego, i o re-formie wyborczej, gdyż za krótki jest czas do, odpowiedniego ważności tych praw, rozważenia. W Wiedniu utrzymywano, że sami deputowani galicyjscy zgodzili się na niewnoszenie na porzą-dek dzienny sprawy rezolucji sejmiku lwowskie-go, po udzieleniu im za pośrednictwem mini-stru rolnictwa hr. Potockiego, przyrzeczenia, że sam gabinet na przyszłej sesji weźmie się ener-gicznie do tej sprawy, tymczasem zaś deputowa-ni galicyjscy będą mogli brać udział w pracach delegacji. Z drugiej strony jednak zapewniano, że minister dr. Giskra powoływał do Wiednia niejakiego Wolnego, deputowanego sejmiku gali-cyjskiego z klasy włościańskiej i naradzał się z nim w przedmiocie wprowadzenia w Galicji wyborów bezpośrednich do rady państwa, w ra-zie gdyby obecni delegaci sejmiku lwowskiego zło-żyli mandaty w radzie państwa.

Burmistrz miasta Corku, dr. Sullivan, sam do-browolnie złożył onęj rządy, skutkiem czego drugie odczytanie w izbie gmin bilu uznającego go za niezdolnego do piastowania urzędowania, zostało odroczone. Jednakże nie odjęło mu to w Irlandji pozorów męczennika i wynikającej ztąd popularności.

W Washingtonie nastąpiło przesilenie gabi-netowe, o tyle, iż ministrowie Fish, Borie i Hoa-re usunęli się ze swych posad; takie częste zmiany w gabinecie, jakie mają miejsce od czasu objęcia godności prezydenta przez Granta, nie są wcale pomyślnym znakiem. O ile obecne przesilenie jest w związku ze sporem świeżo od-nowionym pomiędzy Anglją a Stanami Zjedno-czonemi, — dotąd niewiadomo.

Wiadomości telegraficzne.

* *Wiedeń, 12 maja (30 kwietnia).* *Neue fr. Presse* donosi, że kanclerz państwa wystosował do reprezen-tantów Austrii zagranicą notę okólnikową, w której oświadcza stanowczo, dla zakomunikowania tego res-pective rządów, że ministerstwo spraw zagranicznych nie brało żadnego udziału w ogłoszeniu depeszy hr. Bismarcka do hr. Goltza z 20 lipca 1866 r. (*Wolffs T. B.*)

* *Florencja, 11 maja (29 kwietnia).* Nowe mini-sterstwo złoży dziś przysięgę w ręce króla i zgłosi się jutro do izby. Zmiana w zakomunikowanej liście ministrów ma zajść o tyle jedynie, że podług obiega-jącej tu obecnie wersji, Menabrea postanowił w osta-tniej chwili, po przyjeździe teraz do skutku zlania, nie brać co do swej osoby udziału w nowym gabinecie i odstąpić prezesostwo ministrowi Cambray-Digny. Spo-dziewane jest na jutro ogłoszenie urzędowe nominacji nowych ministrów. (*Tamże.*)

* *Florencja, 11 maja (29 kwietnia).* W ciągu dzisiejszego wieczora miały miejsce konferencje dla skłonięcia Menabrei, ażeby w interesie ojczyzny nie odmawiał udziału w nowym ministerstwie, albowiem przewidywanem jest, że w razie gdyby się on usunął, gabinet natrafiłby na wielkie trudności. Układy trwa-

ją w dalszym ciągu i jest nadzieja, że uzupełnienie nowego gabinetu przyjdzie niebawem do skutku. (Tamże).

* *Madryt, 11 maja (29 kwietnia)*. Na dzisiejszym posiedzeniu kortezów, na zapytanie deputowanego Ochoa, minister sprawiedliwości oświadczył, że kazał aresztować księdza, który namawiał z kazalnicy do prześladowania protestantów i tych wszystkich, którzy głosowali za wolnością wyznań. Rozprawy nad artykułem 33-m konstytucji, dotyczącym formy rządu, rozpoczną się prawdopodobnie we czwartek. (Tamże).

* *Bukareszt, 11 maja (29 kwietnia)*. Izby otwarte zostały dziś przez księcia mową tronową, w której powiedziano, że kraj, przez wybranie mężów, którzy wchodzi do składu nowej izby, dał swe wotum co do zajęć wynikłych pomiędzy rządem i poprzednią izbą. Podniesienie sił moralnych i materialnych, do którego wszyscy dążą, może być osiągnięte jedynie za pomocą pokoju i wytrwałości. Nastąpi ono, jeżeli panować będzie szczerze porozumienie i zupełna ufność pomiędzy władzami wykonawczą i prawodawczą. Do osiągnięcia i podtrzymania tego, rząd będzie dążyć zapomocą zupełnej legalności we wszystkich swoich krokach. Mowa tronowa kończy się zawiadomieniem, że złożona zostanie jedynie nie wielka liczba projektów do praw bardziej naglących, ażeby ze względu na prace około gospodarstwa wiejskiego, sesja mogła być ile możności krótka. (Tamże).

* *Londyn, 11 maja (29 kwietnia)*. Na dzisiejszym posiedzeniu izby gmin O'Donoghue zawiadomił, że O'Sullivan złożył dobrowolnie urząd burmistrza miasta Cork'u. Na wniosek Gladstone'a, izba postanawia odroczyć na cztery tygodnie drugie odczytanie bilu w przedmiocie usunięcia O'Sullivan'a od urzędowania. (Tamże).

* *Londyn, 12 maja (30 kwietnia)*. P. Crampton, poseł angielski w Madrycie, podał się do dymisji. — P. Reverdy Johnson, dotychczasowy poseł Stanów Zjednoczonych, złoży jutro hr. Clarendon'owi wizytę pożegnalną w ministerstwie spraw zagranicznych. — P. Jay, nowy poseł Stanów Zjednoczonych w Wiedniu, przybył tu po drodze na swe stanowisko. (Tamże).

* (Nabożeństwo dziękczynne w synagodze). *Warsz. Dniow.* pisze: Otrzymałm mowę, mianą 17 (29) kwietnia w synagodze zakroczymskiej, przez nauczyciela szkoły tamecznej A. Paperna, wraz z listem następującej osnowy: „Dnia 17 (29) kwietnia zrana, dowiedziawszy się, że uczniowie szkoły żydowskiej w m. Zakroczymlu wybierają się do synagogi na nabożeństwo dziękczynne z powodu uroczystości rocznicy urodzin Jego Cesarzkiej Mości naszego ubóstwianego Monarchy, udałem się tam, ciekawy bowiem byłem widzieć nabożeństwo podług obrządku, starożytnego. Najbardziej ją zainteresowała mnie mowa mianą po ukończeniu modłów przez młodego nauczyciela żydowskiego, że wszech miar zastosowana do tego dnia uroczystego. Zasługuje ona na uwagę z tego względu, że po raz pierwszy w synagodze kraju tutejszego powiedzianą ona została w języku ruskim, co dotąd nie miało miejsca. Następnie uczniowie odśpiewali bardzo harmonijnie nasz hymn narodowy”.

* (Kwesta wielko-tygodniowa). Otrzymałm od rady głównej opiekuńczej sprawozdanie o kwestie wielko-tygodniowej w 24-ch kościołach rzymskokatolickich w Warszawie i na Pradze w wielki piątek i wielką sobotę, 14 (26) i 15 (27) marca 1869 roku na korzyść tychże kościołów, oraz szpitali i innych warszawskich zakładów dobroczynnych wszelkich wyznań. Przez uproszone w tym celu damy przy pomocy delegowanych obywateli zebrane i do podziału pomiędzy rzeczono szpitale i zakłady dobroczynne, oraz we wskazanej na rzecz kościołów 1/3 części przypadającej z którego podajemy następujące rezultaty: pieniądze na ten cel zebrane i za kwitami szczegółowemi banku polskiego do kasy tegoż wniesione, wynoszą po ścisłym obliczeniu i zamianie złota i srebra, łącznie z odpowiednim ažio, ogólnej wartości r. 2,548 kop. 34 1/2, mianowicie: a) wartość biletów kredytowych cesarstwa i banku polskiego, różnych monet srebrnych krajowych i zagranicznych, nakonec bilonu r. 2,093 kop. 52 1/2; b) wartość różnych monet złotych krajowych i zagranicznych, oraz ažio na tychże r. 443 kop. 20; c) ažio na monetach srebrnych krajowych i zagranicznych r. 11 kop. 6; razem jak wyżej r. 2,548 kop. 34 1/2. Niezależnie od powyższego dochodu r. b. w 6-ciu kaplicach zakładów dobroczynnych, wyłącznie na korzyść tychże zakładów zebrana, wyniosła ogółem r. 1,220 kop. 22 1/2; doliczwszy do tego kwotę w 2-ch kościołach Św. Aleksandra i Św. Ducha zebraną na rzecz wyłączną zakładu zwanego „Przytulisko”, stanowiącego oddział przy war-

szawskim towarzystwie dobroczynności i pod opieką rady głównej zostającego r. 239 kop. 42 1/2, rezultat ogólny kwesty na rzecz wyłączną instytucji wyżej wymienionych wynosi r. 1,459 kop. 65. W połączeniu zaś z dochodem z kwesty po kościołach na rzecz ogólną szpitali, zakładów dobroczynnych, oraz kościołów zebranym w ilości jak wyżej r. 2,548 kop. 34 1/2, rezultat całkowity wyniesie r. 4,007 kop. 99 1/2.

* (Opieka nad zwierzętami). Każda żyjąca istota ma właściwe przeznaczenie. Do ptastwa należy nie tyle zachwywanie ludzi śpiewem lub jaskrawym pokryciem, ile niszczenie owadów gnieźdzących się w zbożach, drzewach, jarzynach, a nawet w domach. Wiadomo z ogłoszeń, iż pozbawienie życia ptastwa osiadającego w lasach, parkach i ogrodach sprawiło całkowite wyschnięcie drzew i roślin tamecznych. Jeden ptaszek mniej, ocala życie milionom robactwa, a takie miliony sprowadzają głód. Karogodnemi przeto czynami są: burzenie lub rozrzucanie gniazd ptaków, wybieranie im jaj lub przyplódki, wylupianie oczu ptakom śpiewającym i t. p., oraz zastawianie na ptastwo sidła lub lepu. Towarzystwo opieki zwierząt w Frankfurcie nad Menem zarządziło przed kilku laty osiedzenie na wysokich drzewach tamecznego ogrodu publicznego skrzynek gniazdowych, dla rozmnażania się ptaków. Podobne gniazda sztuczne założono świeżo w lasku Bułowskim pod Paryżem. Cesarz francuzów dowiedziawszy się o tem, rozkazał także gniazda zaprowadzić w ogrodzie Tuileriów, i sam tej czynności był obecny. Lecz i inne stworzenia równie użyteczne nie są wolne od okrucieństw wyrządzanych ptastwu. Jeż (porc-épie), kret, żyją robactwem z ziemi wydobywanem. Pierwszy jest istotą łagodną i cierpliwą, drugi naturalny drenownik, osusza z wilgoci schronienia swoje. Jest dowiedzionem, że nie żywi się korzeniami traw lub roślin. Ropucha oczyszcza ogrody z robactwa ziemnego i jest przedmiotem cennym handlu we Francji i Anglii, poszukiwanym przez ogrodników dla swej posługi. Czas już, aby przesady i rozpusta ustały, aby raczej dopomagano rozmnażaniu się tych istot niż tępieniu onych. Zdaje się niezbyt cennym przypomnienie tych skazówek w chwili, kiedy tutejsze towarzystwo opiekuńcze zwierząt rozwija coraz swoje zajęcia, i otrzymuje ciągle przystąpienia zaonych kapłanów i obywateli do udziału w pracach dla dobra ogólnego. — R. Bierzyński.

* (Kurjerek miejski). Znowu tedy nowa sztuka na scenie i nowy w niej debiut p. Rapackiego, który teraz, już co dzień prawie występuje, zawsze z dobrem chociaż niejednakiem powodzeniem. Wczoraj przy dniu ochłodzonym nieco i niepewnej pogodzie, publiczność zebrała się licznie do sali wielkiego teatru, zastępującej małą, brudną i duszną salę rozmaiłości. Pomimo że p. Bałucki, autor wczorajszego „Polowania na męża”, nie złożył nam dotąd „egzaminu dojrzałości” na wyrobionego już komedjopisarza w pierwszej swojej sztuce „Radey pana Radey”, która poważnej krytyki wytrzymać nie może — zawsze jednak okazał w niej tyle dowodów talentu, tyle pobłysłków dowcipu, a tak wybrnego w panu Rapackim znalazł przedstawiciela nakreślonego tam charakteru „Radey” że chcąc się raz jeszcze tak doskonale uśmiać i rozweselić, publiczność warszawska zgromadziła się wczoraj na drugą z kolei sztukę tego autora, zwłaszcza że prezentować ją miały takie dwa talenta jak pani Bakałowiczowa i pana Rapackiego. Nie pisząc tu recenzji „Polowania na męża” zaraz po pierwszem przedstawieniu — skreśliłmy jednakże szkice wrażeń jakie i sztuka i gra artystów na nas sprawiły. Otóż, sztuka jako komedia, nie ma w sobie warunków organiczności. Jest to obrazek podmalowany dopiero, na którym jednak widzi domysłać się może śmiałego rysunku i świetnego kolorytu w przyszłości gdy ołówki i pędzel wytrawnego malarza wydatni nie pewne dotąd rysy i blade jeszcze kontury. Materiał do komedji w „Polowaniu na męża” bardzo wiele — komedji — dotąd jeszcze nie ma. Wszystko tam pozaczynane, niekiedy opracowane już nawet, lecz miejscami tylko — Nic jednak wykończonego w tej budowie, niezwiązanej całością organiczną. Charakter: pana Walentego Pysznickiego (p. Rapacki) i Babuni (p. Micińska) narysowane z prawdą i humorem a nawet z oryginalnością towarzyszącą tylko młodym i świeżym piórom, lecz za to reszta postaci blada i niezżywa. — Są one jakby tylko sprężynkami ustawionemi jedynie do poruszania machinki „tendencji” o uwydatnienie której głównie autorowi chodziło. Tendencja ta, dobra choć nie nowa, dąży do wykazania głęboko zakorzenionej u nas próżności i pyszałkostwa, które się objawiają w życiu nad stan i są wiernie powtarzającą się treścią owej bajki w której żaba widząc że konia kują podstawiła nogę... Przyznajemy, że p. Bałucki jest zdolnym satyrykiem — umie on zejść do głębi wady społecznej, którą wychłostać zamierza i potrafi także nader zręcznie niekiedy używać bicia śmieszności, który zwykle skutecznie dzia-

ła od igieł najostrzejszej ironji lub żółciowego sarkazmu — lecz musimy wyznać i to także, iż autor ten nie posiada jeszcze należytego wyrobienia i nie umie nadać swoim kreacjom tej, że się tak wyrazim, kości pacierzowej, która i łączy cały organizm i ożywia go w potrzebie... Prócz tego, w postaci pana Pysznickiego, przebiega część rysów z moralnej fizjonomji pana Radcy, a nawet koloratura jego dykcji przypomina tamtę, jak np. w nałogowym użyciu przez Pysznickiego wyrazów: *panie, to, tego*, któremi tak często posługuje się również i p. „Radca”. Wyborną za to i oryginalnie naszkicowaną jest postać Babuni, szkoda tylko że panna Micińska, zdolna do ról tego rodzaju aktorka, przesadziła nieco tę postać i tak już dość jaskrawą, odebrałszy jej przez to najcenniejszy przymiot, naturalności. — Pan Rapacki wybornie odtworzył i odegrał rolę Pysznickiego: począwszy od charakterystyki zewnętrznej, w której artysta ten jest doświadczonym mistrzem, aż do najdrobniejszego gestu, pan R. był wiernym i wyrazistym typem pyszałkowatego nieuctwa i głupoty. A jak chodził po scenie, jak się związał podczas przygotowań do owej herbaty, na którą miał przyjść jaśnie wielmożny hrabia, obrany posłem przez wpływ Pysznickiego... to już opowiedzieć się nie da! Sama tylko dykcja p. Rapackiego, niewyrobiona jeszcze, nieopatrzona w dostateczne fleksje głosu, przypomina w tej roli inne, najbardziej zaś pana Radcę Dziszewskiego, który też pozostał dotąd najwyższą tego artysty kreacją sceniczną. Pani Bakałowicz miała tu małą rolę i nakreślona tak pobieżnie, że tylko tak znakomita jak ona artystka mogła uwydatnić zawartą tam przez autora tendencję. Zrobiła też wszystko co można i więcej nawet jak można, ażeby postać panny Anieli stała się żywą i praktyczną. Tatarkiewicz w obszernej rozmiar, choć szczupłej w sytuacji roli — obarczony przez autora sążnistymi tyradami, dźwigał dzielnie ten ciężar, a w scenie 2-go aktu, gdy chłopskie ostrem słowem pyszałkostwo ojca i córki Pysznickich, umieścił tyle energii i zapału w mowie, że wywiał silne w publiczności wrażenie, objawione hucznymi oklaskami i przywołaniem go ze sceny. Z reszty personelu, odznaczyła się jeszcze p. Urbanowicz, która rośnie w talent i doświadczenie sceniczne, co chwila prawie. W ubiorze, w mowie i w akcji, młoda ta artystka nie zaniedbuje najdrobniejszych szczegółów, jaki tylko na korzyść sztuki lub podniesienie jej roli spożytkować da się.

— „Kurjer Codzienny” w jednym z najświeższych numerów swoich, wniósł instancję do pacjentów plei mekkiej, zabierających się do picia wód mineralnych w ogrodzie Saskim, ażeby dozwolili pozostać nadal w buduarze dla nich przeznaczonym, posągowi anioła zmartwychwstania p. Syrewicza, ze względu iż od oglądających ten pomnik osób, wpływa znaczny dla ubogich, zasiłek, który z powodu nagromadzenia gości przy wodach mineralnych, znacznie zwiększyć się może. Popierając tę myśl uczciwą, czujemy się w obowiązku powiedzieć tu, że „anioł” dłuta p. Syrewicza, należy do znakomitszych dzieł sztuki plastycznej; — jest to arcydzieło prawie, mogące stać bezpiecznie w najbogatszych muzeach Europy, obok wielkich utworów starożytności. — Powiemy więcej jeżeli p. Syrewicz potrafi utworzyć posąg mekki i z równym talentem a odpowiednią siłą, traktować muszkuły, jakie tam uwydatnić trzeba — to jest on artystą znakomitym, skończonym, jednym z rzadkich dziś przedstawicieli prawdziwego szycerstwa. Dla samego rozpo wszechnienia smaku estetycznego, już jego „Anioł zmartwychwstania”, pozostałby dłużej na widoku publicznym powinien.

— Ostatnia prelekcja profesora F. H. Lewestama, z powodu uroczystych świąt zielonych, odłożoną została z przyszłej niedzieli na następną, która przypada w dniu 23 b. m.

— Prelekcja profesora Kotkowskiego zapowiedziana na dzień onegdajsz, nie miała miejsca z powodu ulewnej deszczu; odbędzie się ona za to jutro o tej samej porze.

— Wystawa fantów na loteryję z 60,000 losów, odbywa się w resursie kupieckiej, z wielkim powodzeniem.

— Przypominamy czytelnikom, że w dniu dzisiejszym o godzinie 8 wieczorem, spełni się zapowiedziany dawniej koncert pana Stolpego (syna) w sali resursy obywatelskiej.

— Z powodu nadchodzących świąt, podczas których, w wielu kościołach tutejszych, artyści i amatorowie, muzyką i śpiewem, przyczyniają się do uświetnienia nabożeństwa — zwracamy uwagę licznych u nas wielbicieli pięknego śpiewu kościelnego na chór amatorski uorganizowany pod kierunkiem braci Jarockich, który podczas sumy w kościele św. Anny na Krakowskim przedmieściu, wykonywa wniosła i piękne razem utwory. W jednym z takichże chórów amator-

skich, w kościele Narodzenia Najświętszej Panny na Lesznie, słyszeliśmy kilkakrotnie prześliczny głos solowy jednej z młodych amatek, panny Anieli Markowskiej, która ten dar natury odziedziczyła po matce, z domu Teresie Damse, niegdyś pierwszej artystce komedji warszawskiej, po której dziś jeszcze pozostały najchlubniejsze wspomnienia. **Al.**

(Desiderata). Z powodu wylanego chodnika asfaltowego na ulicy Długiej od trybunału handlowego ku arsenałowi, oraz zapowiedzianego wylania chodników na Gęsiej i Nalewkach, podobnych od Nowolipia do Święto-Jerskiej, otrzymaliśmy korespondencję z miastą wynurzającą życzenie, czyby nie można przedłużyć chodnika tego po całej Święto-Jerskiej aż do ulicy Freta, jako jednej z bardziej uczęszczanych ulic, bo prosta, wadzącej do ogrodu Krasińskich, trybunału i senatu, a w której chodniki są niegodziwe. Przytem korespondencja ta wynurza życzenie, aby urządzono w wązkim przejściu od Święto-Jerskiej ku Długiej i Miodowej między trybunałem i zabudowaniami pałacu Krasińskich — senatu, po środku którego jest rynsztoczek, lepszą komunikację i przeprowadzono chodniczek po przed pałacem senatu aż do trotuaru idącego z Miodowej do ogrodu Krasińskich.

(Pożary w Skierniewicach). Otrzymałyśmy ze Skierniewic z wiarogodnego źródła wiadomość o tych pożarach, niezupełnie zgodne z doniesieniami korespondenta *Gazety Warszawskiej*, a mianowicie o braku jakoby wszelkich środków ratunku, gdyż jak korespondent przytacza: „nie było ani sikawek, ani bosaków, ani beczek, ani żadnej rzeczy”. Według naszego doniesienia, było wistocie w Skierniewicach w ciągu tygodnia aż trzy pożary, wskutku których zgorzało, wliczając już to co rozebrano, 20 domów, wszystkie prawie drewniane, bardzo stare, budowane bez żadnych odstępów, tak, że w jednej chwili ogień wszystkie ogarnął. Do ratunku, mianowicie przy dwóch pierwszych pożarach, użyte były w najlepszym stanie będących sikawek miejskich, z dostateczną ilością beczek i bosaków, i temu przypisać należy powstrzymanie ognia i uratowanie całego szeregu domów drewnianych, łączących się z pogorzaleni. Trzeci i ostatni pożar, o którym korespondent *Gazety Warszawskiej* pisze, wynikł z ulicy wiodącej do kolei i już w mieście, ale w gminie Skierniewka; — naturalnie nanie w mieście, ale w skutek poprzednich dwóch pożarów rzędzia miejsce w skutek poprzednich dwóch pożarów uszkodzone, wszystkie nie mogły być natenczas czynne, wszelako dwie miejscowe sikawki musiały działać nader skutecznie, w połączeniu z dwoma należącymi do p. Grudzińskiego z Dębowej Góry, kiedy ogień w ciągu jednej godziny opanowany został, i kiedy spalony był tylko zabudowania gospodarcze i połowa domu frontowego murowanego, należącego do Wyszyńskiego, i kiedy drugą połowę drewnianą i cały szereg przytłaczających drewnianych domów uratowano. Zdaje się, że taki rezultat jest najwymowniejszym dowodem i ratunku i środków do tego użytych. Widziano ludzi wśród płomieni z zapomnieniem o własnym bezpieczeństwie rozrywających dachy. Nieprawdą więc jest, jakoby spalili się wszystkie zabudowania drewniane przy ulicy wiodącej do kolei, gdyż się tylko spaliła połowa domu i aby zbysła na środkach ratunku; nieprawdą jest także, aby wiesz Miedniewice stała w płomieniach: na koniec w Dąbrowicach u p. Grudzińskiego, spaliła się tylko jedna stodoła i owczarnia z pewną liczbą jagniąt, a nie ze wszystkimi owcami. Rzeczywiście całe miasto żywa jest przejęta wdzięcznością dla p. Grudzińskiego z Dębowej Góry, który obok skutecznego ratunku przy pogorzeli, dzisiaj jako członek komitetu dla niesienia pomocy pogorzalcem, bardzo jest czynny, i w pierwszej zaraz chwili przyszedł z pomocą nieszczęśliwym. W tych dniach rozdzielono zebrany z przedstawienia teatralnego przeszło 100-rublowy fundusz pomiędzy pogorzalców. Zbierają się upoważnione przez gubernatora składki — myślą o koncercie i t. d.

(Oświecenie gazem. — Teatr). Podług wiadomości *Gaz. Warsz.* miasto Częstochow wkrótce oświecone ma być 150-ma płomieniami gazowymi i w tym celu pod prezydencją naczelnika powiatu, obywatele, wybrani w liczbie 12, ułożyli warunki wstępne umowy z jednym z domów zagranicznych. — Występujące tam obecnie towarzystwo dramatyczne p. Carmatranta, ma udać się do Ciechocinka na sezon wodny.

(Wypadki miejskie). W dniu onegdajszym, podczas ulewnej deszczu, piorun uderzył w beczkę z wodą, stojącą w podwórzu posesji N. 602 przy ulicy Bielańskiej, rozbił takową i zapalił, lecz ogień natychmiast przez mieszkańców domu ugaszonym został; prócz tego 4 szyby w oknach tego domu zostało stłuczone. — W cyrkule Łazienkowskim, przy ulicy Rozbrat, dostreżono przez policję ciało zmarłej, niewiadomej dotąd z nazwiska kobiety, z klasy wyrobniczej, lat około 40, mieć mogącej. W celu wyprowadzenia śledztwa, sąd o wypadku tym zawiadomiono, a ze strony policji zarządzone dochodzenie. — W cyrkule Powązkowskim, w domu N. 693, belka przylegająca do komina, zapaliła

się, lecz ogień przez mieszkańców miejscowych natychmiast ugaszonym został, bez wszelkich uszkodzeń w domu.

* Kursa monet zagranicznych w Warszawie.

Za talar wczoraj	rs. 1 kop. 15	dziś	rs. 1 kop. 15.
Za frank	" " " 32	" " "	32.
Za złoty reń.	" " " 64 1/2	" " "	64 1/2.

NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowego źródła i może służyć tylko za wskazówkę.

(Obchód uroczystości). Czytamy w *Goncu Urzędowym*: Dnia 21 kwietnia (3 maja), jako w dniu uroczystym obchodu rocznicy urodzin Najjaśniejszego Pana, w wielkiej cerkwi katedralnej Wniebowzięcia w Moskwie odprawione zostały liturgia św. i modły dziękczynne, w obecności generał-gubernatora moskiewskiego księcia Włodzimierza syna Andrzeja Dołgorukowa, oraz zwierzchników władz w stolicy, wśród licznego zgromadzenia mieszkańców stolicy wszelkich stanów. Podczas modłów o długie lata dla Najjaśniejszego Pana i dla całego Domu Cesarzskiego, dano z baszty tajnickiej 101 wystrzałów z dział; od godziny 6-ej po południu, kapele wojskowe grały na placu naprzeciw domu generał-gubernatora, na bulwarze Twerskim, naprzeciw domu zajmowanego przez ober-policmajstra, i w ogrodzie Aleksandrowskim; wieczorem miasto było uświetnione.

(Przegląd wjsk). *Rus. Inw.* donosi, że w piątek, 2 (14) maja, o godzinie 1-ej po południu, Najjaśniejszy Pan odbędzie w Petersburgu, na polu Marsowem, przegląd wojsk gwardji i okręgu wojennego petersburskiego. W przeglądzie tym wezmą udział 33 1/2 batalionów piechoty, 42 1/2 szwadronów jazdy i 16 baterji artylerji. Jego Cesarzowska Wysokość Wielki Książę Cesarzewicz Następca Tronu dowodzić będzie dywizją kirysjerów.

(Obrazy). *Głos* pisze, że d. 22 kwietnia profesor Bogolubow miał zaszczyt przedstawić Najjaśniejszemu Panu obstarowane przezeń dwa obrazy: „Rozbicie fregaty Aleksander Newski” i „Dziękczynne nabożeństwo po rozbiciu”. Najjaśniejszy Pan pochwaliwszy te obrazy pozwolił dać je na wystawę urządzoną na korzyść rodziny towarzysza p. Bogolubowa, zmarłego niedawno adjunkta profesora Weidemana.

(Sędziowie polubowni). *Mosk. Wied.* donoszą, że niezadługo do komisji utworzonej z Najwyższego zezwolenia przy ministerstwie spraw wewnętrznych pod d. 15 listopada 1868 r. dla przejrzania ustawy o obowiązkach sędziów polubownych, zaproszeni zostaną delegaci ministerstw skarbu, dóbr rządowych i sprawiedliwości, jak również delegaci II oddziału własnej Jego Cesarzkiej Mości kancelarji, dla ułożenia projektu przemiany obowiązków sędziów polubownych na inną władzę administracyjną. Pomienione przekształcenie objaśnia się następującymi powodami: przy obecnem położeniu sprawy włosińskiej, dokonana już została większa część obowiązków sędziów polubownych i obecnie doglądają oni tylko ogólnych zarządów gminnych, poboru opłat i dla tego potrzeba zmienić charakter działalności sędziów polubownych i postawić także miejscowe zarządy gminne w odpowiednim stosunku do administracji gubernjalnej i centralnej.

(Wynalazek p. Liwczaka). Podaliśmy poprzednio wiadomość z gazety *Głos* o wynalezieniu przez p. Liwczaka nowego motoru dla parostatków i o zamiarze objaśnienia takowego na zgromadzeniu towarzystwa technicznego ruskiego. Obecnie też gazeta donosi, że objaśnienia wynalazcy, poparte modelem pokazywanym przez niego, wydały się członkom towarzystwa zasługującymi na wielką uwagę; dla dokładniejszego i głębszego zbadania tego wynalazku mianowano osobną komisję, złożoną z 20-tu specjalistów z zarządów wojennego i cywilnego (po 10-ci członków z każdego). Dnia 14 (26) kwietnia odbyło się posiedzenie komisji, która po dokładnem zbadaniu wszelkich szczegółów, pochwaliła jednomyślnie wynalazek p. Liwczaka i przyznała mu pięć ważnych przymiotów, stawiających takowy wyżej nad system kołowy — dla żeglugi parowej na rzekach. Protokół posiedzenia i opinia komisji ogłoszone zostaną w sprawozdaniu towarzystwa technicznego.

(Koleje żelazne). Według wiadomości gazety *Parowóz*, w niezadługim czasie pociągi na kolei żelaznej kijowsko-kurskiej dochodzić będą do lewego brzegu Dniepru, gdzie obecnie buduje się tymczasowa stacja. Pasażerowie i towary przyjmowane będą na Podole na parostatkach przeznaczonych osobno do stałego przewożenia z przystani podolskiej do stacji nadnieprzańskiej. Mówią, że z tego powodu zbierze się dnia 25 kwietnia w Kijowie komisja złożona z osób zarządzających eksploatacją tej kolei. Sądzą, że jeszcze przed styczniem roku przyszłego otwartą zostanie po budującym się stałym moście na Dnieprze komunikacja kijowsko-

kurskiej kolei z kijowsko-baltską. Co do ruchu na kolei kijowsko-baltskiej obiegają znów dość wiarogodne pogłoski, że nie rozpocznie się wcześniej jak dopiero w maju 1870 r. Mówią, że konstruktorowie tej kolei przekłszy się wypadku, jaki zdarzył się na kolei kijowsko-kurskiej, na której, jak wiadomo, załamał się most tymczasowy na r. Sejmie w czasie przejazdu prz. z niego pociągu towarowego. zabrali się energicznie do zbadania wszystkich budowli na swojej kolei, pragnąc oddać ją w jak najdokładniej zbadanym stanie. Budowa stałego mostu i roboty około głównej stacji w Kijowie odbywają się z wielkim pośpiechem.

(Debiut). Gazeta gonneńska *Movimento* donosi, że w teatrze tamczym, w partji barytonowej hrabiego Monforte w „Nieszporach sycylijskich” Verdeggo, debiutował niedawno p. Margelli, syn znanego homeopaty petersburskiego, p. Heringa. „Debiut ten — powiada gazeta gonneńska — był dla młodego artysty prawdziwym tryumfem: głos dzwiczny i sympatyczny i wyborna metoda, ocenione zostały należycie przez publiczność gonneńską, która sądzi tak ściśle i sprawiedliwie wszystkie zdolności prawdziwe”.

(Pani Carlotta Patti). Podług *Journal d'Odessa*, pani Carlotta Patti (siostra pani Adeliny Patti) wywiozła z tego miasta, po 4-ch koncertach, około 10,000 rs. Lecz pomimo to, nie przyszło do skutku przyrzeczenie dane przez nią śpiewania na jednym z koncertów na korzyść towarzystwa miłośników muzyki. Po daniu 4-ch koncertów znalazła ona, że pobyt jej w Odesie kosztuje zbyt drogo i wyjechała do Konstantynopola.

Odpowiedzi Redakcji.

P. H—owi w Brześciu Litewskim, oznajmiamy, że zażalenie jego przesłane zostało przez Dyрекcję, władzy pocztowej do załatwienia.

(Czasopismo Kropiło). W otrzymanym przez nas dość sporym numerze 6-ym czasopisma *Kropiło*, znajduje się wiele dowcipnych zdań i ilustracji. Tak np., mniemane równouprawnienie narodowości ruskiej i polskiej w Galicji, wyrażone jest trafnie następującym przysłowiem: *Och! kum, kum, głupcy u ciebie um! Jest kwas, no ne dla nas.* Charakterystyczne są dwie ilustracje, przedstawiające sceny z życia obywateli ziemskich galicyjsko-polskich. Na jednej z tych ilustracji, obywatel spóczesny przedstawiony jest siedzącym przy stole z polakiem wyznania mojżeszowego; obywatel użala się, że dozwolił synowi wyemigrować do Paryża, a córce pojechać do Lwowa dla słuchania prelekcji publicznych dla kobiet, zrobił 15,000 guldenów długu. Zkąd wziąć pieniędzy? Polak-Moszek radzi oddać wiesz w dzierżawę ośmiu naraz spółubiegającym się, i wziąć od każdego z nich po dwa tysiące guldenów, za co obywatel wynagradza go pocałunkiem. Po upływie dziesięciu lat, gdy ma nabyć moc obowiązującą projekt nowego prawa o wyznaniach, hrabia-obywatel naradza się na pierwszym planie z żoną, w jaki sposób poprawić zły stan interesów finansowych, i oboje znajdują jedyny ratunek w tem, ażeby połączyć córkę z zapomacą legalskiego związku małżeńskiego z panem Leonem Kaszkiesem, synem ich arendarza; na drugim zaś planie, przed piękną dziewczyną w konfederatce, klęczy żyd z pejsami, w pantoflach i długim ubraniu, i jedną ręką podaje lilję, drugą zaś rękę, z której wygląda cebula, chowa po za siebie. Różnicę wyznań młodej pary postanowiono pogodzić zapomacą wzniesienia kościoła-synagogi, pod nazwą „świątyni narodowej,” z napisem: „za naszą i waszą wiarą.” Ilustracja z napisem: „Terazniejszy los Rusi,” przedstawia dygnitarza w mundurze, do którego usiłuje zbliżyć się niewiasta piękna i zdrowa, z ogromną kłódką na ustach, lecz nie puszczając jej do niego psy rozwścieczone, pod którymi podpisano: *Narodówka, Demokrata i Kraj. Kropiło* objaśnia dygnitarzowi, że ta męczenniczka jest jego matką, której wrogowie zakuli usta, ażeby dzieci nie nauczyły się od niej rodzimego języka ruskiego.

(Otwarcie kanału suezkiego). Gazeta *Głos* pisze: Podług *Patrie*, otwarcie kanału suezkiego mieć będzie pozory prawdziwego kongresu. Reprezentantami Rosji na tej uroczystości będą Ich Cesarzskie Wysokości Wielcy Książęta Konstanty i Włodzimierz Aleksandrowicz, a arcyksiążęta austriaccy, w towarzystwie hr. Beusta, spotkają się w Suezie z księciem następcą tronu pruskiego, oraz z księciem i księżną Hohenzollern.

Austria i Ziemie Słowiańskie.

(Kwestja rezolucji galicyjskiej. — Sprawy czeskie. — Sejm węgierski). *Wiedeń, 10 maja.* Zdziwienie powszechne budzi ta okoliczność, że frakcja galicyjska spogląda z tak wiel-

kim spokojem ducha na zwłokę w roztrząsaniu w izbie deputowanych kwestji rezolucji sejmiku galicyjskiego. Rozprawy w tej kwestji, zwlekane z dnia na dzień, odroczone zostały nareszcie na sam koniec sesji, i z tego powodu panuje przekonanie, że sami deputowani galicyjscy życzyli sobie tej zwłoki, dla uniknięcia w ten sposób gwałtownego zerwania z ministerstwem i z większością izby. Mówią także o układzie, którego duszą ma być minister rolnictwa hr. Potocki i którego cel zależy na tem, ażeby skłonić deputowanych galicyjskich do pozostania w radzie państwa i do brania udziału w pracach delegacji, za co ma być im przyrzeczeniem, że sam rząd poprze energicznie na przyszłej sesji rady państwa reformę stazowiska Galicji pod względem prawa państwowego. Z drugiej zaś strony pisma galicyjsko-polskie donoszą, że minister Giskra powołał do Wiednia deputowanego na sejm galicyjski, p. Wolnego, którego wpływ na ludność większą w Galicji ma być nadzwyczaj wielki, dla naradzenia się z nim nad stosownością wyborów bezpośrednich, w razie gdyby frakcja galicyjska złożyła w chwili ostatniej swoje mandaty. Pisma galicyjsko-polskie są mocno oburzone z powodu takiego manewru ze strony ministra spraw wewnętrznych; sfery atoliurzędowe zaprzeczają stanowczo podobnym pogłoskom o porozumieniu się z innemi żywiołami Galicji. Obok tego, frakcja galicyjska, zasiadająca w radzie państwa, nie wystąpiła wcale z uzalaniem się na takie postępowanie. Najprawdopodobniejszą przeto jest na teraz wersja, że frakcja galicyjska i ministerstwo porozumieją się nareszcie pomiędzy sobą, o czem można będzie przekonać się za kilka dni. — Zdaje się, że w Pradze uczuwać się daje z każdym dniem coraz większą niezbędność zaprowadzenia znowu stanu obłężenia. Pominąwszy ten wyzywający dzienników czeskich, sama postawa Czechów budzi coraz większe obawy, plakaty zaś nacechowane zdradą stanu, które znajdowane są co rano na ulicach, dają do mniemania, że ukrywają się w stolicy Czech takie indywidua, które usiłują bądź co bądź, ażeby terazniej-szy niezadowolony zamienić się na wybuch gwałtowny. Niemcy w Czechach i zwłaszcza w Pradze, wyglądają z wielką obawą Zielonych świąt, albowiem rozmaite wskazówki zapowiadają na te święta naruszenie spokojności. — Z Pesztu, dokąd kanclerz państwa wyjechał wczoraj dla przedstawienia cesarzowi spraw bieżących, donoszą, że sejm chorwacki złożył już w sejmie węgierskim zażalenie na niszczenie lasów w pograniczu wojennym. Prezydium izby deputowanych oddało to zażalenie do druku, i zajęcie pomiędzy sejmem węgierskim i ogólnopństwowym ministerstwem wojny, które zapowiadano niedawno z tego powodu, wyjdzie wkrótce na jaw. Na onegdajszym posiedzeniu węgierskiej izby deputowanych, na którem uchwalono zamianować komisję złożoną z dwunastu członków, która ma zrehabilitować adres odpowiedzi na mowę tronową, miał być także odczytany między innemi list Ludwika Kossutha, w którym ten eks-dyktator oświadcza, że nie może przyjąć mandatu udzielonego mu przez m. Fünfkirchen; większość atoli sprzeciwiła się w sposób hałaśliwy takiemu odczytaniu, przeciw czemu ze swojej strony lewy krąg nie zaprotestował w sposób niemiłej gwałtowny. W końcu większość zwyciężyła i list Kossutha nie został odczytany, pomimo, iż dnia poprzedniego odczytano od początku do końca podobny list od ministra skarbu Lonyay'a. (Nordd. A. Z.).

* (Polacy i Austrija). Z jakiego stanowiska organa prasy słowiańskiej w ogólności zapatrują się na stosunki polskie, okazuje z zamieszczanego niedawno w gazecie *Morawski Orlice* artykułu pod tytułem: „Polacy i Austrija”. Artykuł ten obejmuje dowodzenie całej bezzasadności nadziei Polaków na Austrię. Powiedziano tam między innemi: „Zdaniem naszym, Austrija ani centralistyczna, ani federacyjna, ani tem bardziej dualistyczna, nie może stać się dla Polaków tem, co oni sobie życzą, albowiem jest to ze wszech miar niemożliwe. Polacy powinni iść drogą wręcz przeciwną i pojechać się z Rosją. Losy Polaków zależą nie od Austrii ani od zachodu, lecz jedynie od Rosji.” (Kursywa woryginału. P. R.) W końcu artykułu powiedziano: „Lecz Polacy wolą być raczej żebrakami na zachodzie, niż poznać swą prawdziwą pomyślność. Mogliby oni oddać usługę nie tylko sobie, lecz także całemu słowiaństwu.”

* (Podróż hr. Beusta). Kanclerz austriacki hr. Beust, jak donosi gazeta półurzędowa chorwacka *Narodne Nowine*, zamierza przedsięwziąć podróż do Egiptu, ażeby znajdować się w jesieni na uroczystości otwarcia kanału suezkiego. Wiadomość ta może być uważana jako potwierdzenie pogłosek o podróży cesarza austriackiego na wschód. W każdym razie, hr. Beust znajdować się będzie przy osobie cesarza podczas pobytu tego ostatniego w Konstantynopolu.

Francja.

* (Broszura). Do liczby wydanych już dotąd dwóch broszur półurzędowych francuskich z powodu zbliżających się wyborów, przybyła jeszcze trzecia, pod tytułem *L'Empereur*. Podczas gdy obie poprzednie broszury usiłowały dowieść, jakie postępy zrobił kraj za drugiego cesarstwa, nowa wy wspomniana broszura zaprzęta się osobą samego cesarza, wyszczególniając jego znakomite przymioty. Skrupuły, jaki mógł zrodzić się z powodu takiego mieszania głowy państwa od rozpraw wyborczych, znikł zapewne w obec powodzenia popularnego, które publikacja tego rodzaju mieć może; widoki podobne zdają się być usprawiedliwione zręcznem traktowaniem rzeczy objętych tą broszurą. (Nordd. A. Z.).

Turecja i ziemie słowiańskie.

* (Gabinet. — Sprawy bułgarskie). Przewidywania o wstąpieniu Mustafy-Fazyl-paszy do ministerstwa otomańskiego, nie ziściły się; ewentualność ta zresztą coraz mniej staje się prawdopodobną, gdyż ostatnie zmiany zasze pomiędzy wysokimi urzędnikami są dowodem, że ministrowie nie myślą bynajmniej o wprowadzeniu nowego żywiołu do dywanu; przeciwnie, starają się oni usilnie o jedynostajność gabinetu skompromitowanego mocno przez śmierć Fuad-paszy. Widocznie też w tym celu nastąpiła nominacja obecnego gubernatora w Adrianopolu Kurşid-paszy na posadę jeneralnego dyrektora fundacji religijnych. Ta sama dążność zdradza się w wyniesieniu ministra skarbu Sadyk-effendego do stopnia wezyra, chociaż nominacja ta uważana jest w świecie urzędowym za proste wynagrodzenie usług wyświadczonych przez Sadyka dla finansów tureckich. — Korespondencja z Konstantynopola, podająca powyższe wiadomości donosi, jeszcze, że jeneral-gubernator Bułgarii zwołał niedawno do Ruszczuku na tajną konferencję wszystkich urzędników cywilnych i wojskowych zostających pod jego rozkazami; w kilka dni później odbył on sam podróż inspekcyjną po swojej prowincji. Przypuszczają, że w Ruszczuku odkryty został nowy zamach powstania, jak to zresztą dzieje się co rok na wiosnę. Kwestja kościoła w Bułgarii załatwiona została tymczasowo przez porozumienie, na które zgodziły się obie strony. Podstawą tego porozumienia jest przyjęcie propozycji patriarchatu greckiego w Konstantynopolu, według której istnieć będzie w Bułgarii kościół niezależny, ale tylko w granicach prowincji. Prawda, że bułgarowie oświadczyli swoje zadowolenie z tego rozwiązania; ale ponieważ spełniono tylko część ich życzeń, można być pewnym, że kwestja przedję czy później przybierze na nowo groźny charakter. (Nordd.).

* (Kwestja bośniacka). Korespondent gazety chorwackiej *Novi Pozor* pisze z Sarajewa pod datą 29-go kwietnia: „Rząd turecki, jak wiadomo, nie chce słyszeć o hati-humajumie; nie stosuje się on również do niego względem szkół, zwłaszcza w Bośni, gdzie w roku 1865 zabronił wykładu początki historii i kazał spalić inne książki szkolne. Śledztwo w sprawie szkoły banialuckiej i archimandryty tamecznego Pelagicza, dyrektora seminarjum banialuckiego (o czem doniesionem było poprzednio), rozpoczęło się 24-go kwietnia. Nie wiadomo jak się ono zakończy. Turcy powiadają, że archimandryta posłany zostanie na wygnanie, albowiem obwiniają go o przeniewierzenie się Porcie, albowiem zarzucał paszy jego postępowanie z uczniami seminarjum banialuckiego, których pasza prześladował za to, że wracali oni w nocy do wsi bez latarki. Mutesafir banialucki Ali-Riza-pasza powiedział, że ogolił sobie brodę, jeżeli nie poszle Pelagicza do więzienia.” Tenże korespondent podaje następujące wiadomości: „Wielu cudzoziemców zwróciło w tym roku szczególną uwagę na Bošnję. Rozmaite towarzystwa przysłały do tego kraju swoich inżynierów dla zbadania miejscowości pod drogę żelazną; inni spekulanci zamierzają kupić grunta i lasy, inni zaś kopalnie. Powiadają, że madyarzy chcą także kupować grunta w Bośni. Tymczasem lud cierpi niewolę.”

Hiszpanja.

* (Rozkaz ministerjalny. — Kortezy). *Madrid, 11 maja.* Rozkazem ministra robót publicznych, zmodyfikowane zostały przepisy co do egzaminów dla uzyskania patentów i stopni akademickich. — Kortezy przyjęły dziś 180 głosami przeciw 48 artykuł 28-my konstytucji, dotyczący obowiązku każdego hiszpana bronięcia ojczyzny z bronią w ręku, jak skoro prawo wzywa go do tego i do przyczyniania się do wydatków państwa w stosunku do swego majątku. Odrzucono poprawkę p. Garrido do art. 29 go, żądającą, ażeby wzbronienie niewolnictwa zostało formalnie wyrażone. Artykuły 29 i 30, pierwszy stanowiący, że wszystko co nie jest wyraźnie wzbronione przez konstytucję i przez prawa, będzie dozwolone,

nem, oraz drugi oświadczaający, że nie potrzeba upoważnienia uprzedniego do ścigania na drodze sądowej urzędników państwa, zostały przyjęte. (Corr. H. Bul.).

* (Depesza p. Bismarcka). Piszą z Madrytu do wiedeńskiego *Volksfreunda*: Zapewniają, że poseł pruski odczytał pp. Primowi i Olozadze depeszę p. Bismarcka, w której powiedziano, że jeżeli kandydatura księcia Hohenzollern napotka nieprzewidywalne przeszkody, należałoby popierać kandydaturę księcia Aoste. Oprócz tego utrzymują, że jenerał Prim otrzymał poufny list od prezesa ministrów pruskich. Wiadomość ta powtarza się z wszelkiem zastrzeżeniem, w oczekiwaniu na jej potwierdzenie lub zaprzeczenie. (La Fr.).

Anglja.

* (Uroczystość w Dublinie). Niewiadomo, co zajdzie w Dublinie w przyszły piątek. Dla tych którzy trzymają się obietnic programu, stolica Irlandji będzie w tym dniu teatrem wspaniałej ceremonji religijnej przeniesienia zwłok O'Connella z obecnego miejsca ich spoczynku na cmentarzu Glosnevil, do grobu położonego pod wielką wieżą wzniesioną na jego pamiątkę w innej części tegoż cmentarza. Będzie to zapewne uroczystość wspomnień. Ale któż ośmieli się utrzymywać, że w chwili w której popioły wielkiego irlandczyka ukazują się na tej ziemi irlandzkiej, której niepodległości on bronił, nie ogarnie gorączka powstania serc tej wyspy? Programy nie mogą wszystkiego przewidzieć. (La Fr.).

Ameryka.

* (Ministerstwo waszyngtońskie). W Waszyngtonie przewidywane jest znowu przesilenie ministerjalne, albowiem sekretarz stanu Fish, minister marynarki Borie i prokurator jeneralny Hoare zamierzają wkrótce podać swe dymisje w ręce prezydenta Granta. Po zupełnym przewrocie, jakiego nowy gabinet prezydenta doznał w kilka dni po swem ukonstytuowaniu się, ponowne przesilenie ministerjalne byłoby bezwzględnie wróżbą niepomyślną. Nie wiadomo, o ile zmiany spodziewane pozostają w związku z obudzonym na nowo sporem pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i Anglją.

Kronika Sądowa.

Uwodziciel kobiety.

Jeśli powieść, będąca jedynie płodem bujnej imaginacji autora, zdolna jest zająć umysły czytających, tem bardziej powinien obchodzić społeczeństwo wierny opis każdego rzeczywistego zdarzenia, które stało się przedmiotem głębszego rozbioru władz krajowych z oceną stopnia winy i wyrzeczenia kary. Takiej treści relacja, odnosząca się do faktu zwykle świeżej daty i zostająca w związku z osobami, które będąc głównymi aktorami dramatu, mogą być dla wielu blisko znanymi, niezaprzeczenie cały ogół interesuje, a w każdym razie ujawniając gorliwą działalność sądów, które nawet bez skargi, jako właśnie w obecnym wypadku ma miejsce, ujmują się za pokrzywdzonymi i ścigają winnych, przynosi zarazem przestrożę i informację, w dążnościach uszlachetnienia moralnego.

W dniu 9 (21) czerwca 1867 r., przy brzegu Wisły w okolicy Tamki w Warszawie, znaleziono zwłoki kobiety młodej, lat około 30 mieć mogącej, ubranej w garderobę w pewnym stopniu zamożność znamienującej; podwiązki i chustka od nosa oznaczone były cyframi W. P., a w kieszeni sukni znaleziono fotograf gram mężczyzny, który okazał się portretem wkrótce odkrytej osoby; kobietą zaś nieżywą była Wilhelmina Polak, guwernantka z Prus pochodząca.

Dochodzenie sądowo-lekarskie wykryło, że denatka znajdowała się w końcu 9-go miesiąca ciąży, że znajdujący się w niej płód męski był zupełnie donoszony; że ze śmiercią matki przestało także żyć i dziecko w jej łonie.

Przedewszystkiem, na zasadzie aktów śledztwa sądowego, podany w streszczeniu sam czyn samobójczy i okoliczności, które go spowodować mogły.

Mężczyzna, którego portret fotografowany przy denatce znaleziono, a który dziś, jako poszlakowany o przyczynienie się do jej śmierci, jest podsądnym, przyznał, że letnią porą 1866 r., poznał Wilhelminę Polak w saskim ogrodzie, dokąd z dziećmi uczęszczała; że ją pokochał i powziął zamiar żenienia się z nią; że romans ten trwał do następnego roku, i, gdy podsądny postanowił wyjednać sobie pozwolenie swej władzy do zawarcia związków małżeńskich, wtedy Wilhelmina P. dostarczyła mu swą metrykę z Prus ściągniętą; że metryka ta w dacie urodzenia okazała się podskrobaną, przez co jego naręczona stawała się pozornie o kilka lat młodszą; że okoliczność ta i okłamywanie go na każdym kroku przez Wilhelminę P., mianowicie, jakoby grać umiała i posiadała kapi-

tał r. 800, spowodowały porzucenie przez niego myśli żenienia się z nią, o czym tak jej, jako też jej siostrze w miesiącu marcu 1867 r., oznajmił, że pod sądny po takim swem oznajmieniu raz ostatni widział się z Wilhelminą P. w miesiącu marcu w ogrodzie saskim, gdzie nagle ją go ona do żenienia się i groziła zabiciem się w razie przeciwnym.

W parę dni później, Wilhelmina P. przecięła sobie umyślnie w saskim ogrodzie rękę prawą wokolicy stawu łokciowego w zamiarze odebrania sobie życia; poczem d. 28 marca udała się do szpitala Dzieciątka Jezus na kurację. Widzenie się więc pod sądny miało miejsce po skończonych sześciu miesiącach brzości, który to stan pod sądny dostrzegali i zapytywał się denatki, która miała zaprzeczać, a nadto o brzości tej, już jawnej, wiedzieli państwo L., u których denatka w obowiązkach dla edukacji ich dzieci pozostawała. W styczniu, lutym i marcu 1867 r. pod sądny był u denatki, o którym ona mówiła przed swym państwem, że jest jej kochankiem. Bliższe stosunki znajomości pod sądny z Wilhelminą P. jeszcze w miesiącu grudniu 1866 r. poświadczyła pani B., u której denatka mieszkała i mówiła ówczesnie, że się z nią ma żenić dzisiejszy pod sądny.

Tenże pod sądny przyznał nadto, że, uwiadomiony o przecięciu sobie ręki przez denatkę, dał pieniądze na opłacenie szpitala, i że był zawiadomiony następnie o liście, jaki denatka u swej siostry pozostawiła, a w którym zapewniała, że się utopi, i że w istocie w kilka dni dowiedział się pod sądny o wydobytych jej ciału z Wisły, zaprzeczając jednak, aby miał z nią stosunki cielesne.

Siostra denatki zeznała, że pod sądny wiedząc o ciąży Wilhelminy P. przyrzekał umieścić ją w jakimś miejscu dla odbicia słabości i ponieść koszt, że już po powrocie jej ze szpitala Dzieciątka Jezus, pod sądny przychodził do zeznawającej dwa razy, a gdy denatka z nim się widzieć nie chciała, pozostawił dwukrotnie dla niej po rs. 15. Wedle nadto poświadczenia zeznającej, Wilhelmina P. w pozostawionym liście zapewniała, że pod sądny był przyczyną jej ciąży i powodem śmierci.

Sąd policyjny poprawczyj decyzją z dnia 21 lutego (4 marca) r. 1868 przed wyczerpaniem jeszcze całkowicie instrukcji, akta tej sprawy dla niewykrytego witej instrukcji, akta tej sprawy dla niewykrytego przestępstwa zreponować postanowił; sąd kryminalny atoli, decyzją w drodze rewizji zapadłą, rzeczone postanowienie uchylił, i znajdując, że przyczyną samobójstwa Wilhelminy P. mogło być uwiedzenie jej pod przyrzeczeniem małżeństwa, uzupełnienie w tym względzie śledztwa rozporządził, sąd poprawczy zaś nie znajdując i w dodatku wyprowadzonym śledztwie dostatecznych poszlak przeciwko pod sądnemu, twierdząc swą decyzję podniósł i znowu akta zreponować postanowił.

Sąd kryminalny obie powyższe decyzje uchylił, a uznając pod sądny silnie poszlakowanym o uwiedzenie Wilhelminy P. przyrzeczeniem zawarcia małżeństwa, sprawę pod wyrok przygotować rozporządził.

Obronca pod sądny, adwokat Kardoliński wyczerpał wszelkie motywy dla uniewinnienia swego klienta, przywołując między innymi, że pod sądny stosunków cielesnych z Wilhelminą P. zaprzecza; że urok czystego przyrzeczenia zawarcia z nią małżeństwa w celu uwiedzenia wcale nie było; że uroczystem przyrzeczeniem, o jakim prawo wspomina wedle zwyczajów u nas praktykowanego, jedynie akt jawnych żenienia rzeczy stanowiąc może; że cofnięcie obietnicy żenienia się nie jest bynajmniej czynem karalnym, że jakkolwiek pod sądny mógł mieć chęć pierwotnie żenienia się z Wilhelminą P., w każdym jednak razie nie przyrzeczenie małżeństwa było powodem do stosunku, jakiego zachodził między pod sądny a denatką, ale raczej stosunek ten dał powód do wywołania zamiaru zawarcia małżeństwa.

Podprokurator królewski p. Ebert dowiódł przede wszystkim, że zaprzeczenie pod sądny co do zaśniętych z Wilhelminą P. stosunków cielesnych, na żadną wiarę zasługiwać nie może, gdyż w czasie bytności jej u państwa L., brzości jej była widoczna, a jednak w tym czasie był u niej pod sądny i oświadczał zamiar żenienia się, co mieć miejsca by nie mogło w żaden sposób, gdyby stan brzości komu innemu, a nie sobie przypisywał. Odrzucenie myśli żenienia się nastąpiło dopiero w miesiącu marcu, czyż więc w tym czasie, gdyż już sam pod sądny nie przeczy, że zapytywał denatki, czy jest w ciąży, nie należałoby ona natęczywie domagać się od niego, aby żenił, gdyby sześciomiesięczną wtedy brzość nie jemu śmiało przypisywać mogła i grozić nawet zabiciem się.

Przytoczone wyżej okoliczności, już to przyznane przez pod sądny, już to przez śledztwo stwierdzone ich ocenienie w zwyczajnym biegu rzeczy, według zdania prokuratora, przynoszą pewność:

1) że pod sądny z Wilhelminą P. przez długi czas pozostawał w bliskich poufanych stosunkach i zapewniał, że się z nią ożeni;

2) że w czasie trwania takich stosunków wiedział o jej brzości a tem samem był sprawcą takiego jej stanu;

3) że następnie stanowczo postanowił nie żenić się z Wilhelminą P. i to jej oświadczył, co spowodowało, że się utopiła w czasie rozpoczynającego się porodu;

4) że tym sposobem pod sądny stał się winnym przyczynienia się do śmierci Wilhelminy P. niezamężnej, przez uwiedzenie jej do lubieżności, przyrzeczeniem zawarcia z nią małżeństwa.

Czyn uwodzenia odnosi się do art. 1008 K. K. Gł. i P. Wprawdzie odpowiednio do uwagi po art. 1009 tegoż K., przestępstwo to tylko na żądanie dochodzone być może; lecz ponieważ tu zaszła śmierć Wilhelminy P., więc dochodzenie przeciw winnemu przyczynienia się do śmierci i ukaranie z urzędu przeprowadzone być powinno. Przepis art. 1008 K. K. Gł. i P. ma na celu ochronienie bezpieczeństwa osobistego niewiasty niezamężnej; więc przyczynienie się do śmierci przez spełnienie przestępstwa, do tego przepisu odnoszącego się, znajduje zastowanie w art. 938 K. K. Gł. i P., zaś w myśl ustępu 2 tegoż artykułu należy wymierzyć karę z art. 1008 K. K. i takową w myśl art. 157 tegoż prawa podwyższyć tylko w zakresie odpowiednio do art. 136, gdy dwa czyny przestępne miały miejsce — i z tych zasad prokurator wnosił:

aby pod sądny za przyczynienie się do śmierci Wilhelminy P. niezamężnej przez uwiedzenie do lubieżności przyrzeczeniem zawarcia z nią małżeństwa z art. 938 ustępu 1 i 2 art. 1008, 136, 55 i Najwyższego Ukazu z dnia 30 sierpnia (11 września) 1864 r., skazany był na zamknięcie w domu poprawy przez rok jeden i miesiąc dwa z utratą urzędu i innymi skutkami tej kary, oraz jednorocznym następnie dozorem policyjnym.

Sąd kryminalny pod prezydencją prezesa Bielskiego, wyrokiem z daty wczorajszej zapadłym, a w obec licznej publiczności sądu sądową i przyległy dostęp zatłaczający ogłoszonym, pogląd prawny i wnioski prokuratora podzielił, skracając jedynie karę zamknięcia w domu poprawy do roku jednego dni dziesięciu.

Stowarzyszenie „Merkury”.

Na pierwszym ogólnym zgromadzeniu stowarzyszenia Merkury, p. Statkowski, jeden z pierwotnych założycieli, przewodniczący na tem zgromadzeniu przemówił: „Na zasadzie 43 artykułu ustawy stowarzyszenia spożywczego w Warszawie, pod nazwą „Merkury” łaskawie zatwierdzonej przez p. Ministra Spraw Wewnętrznych pod d. 1 (13) lutego r. b., i której egzemplarz każdemu z panów przy zapisywaniu się wręczonym został, zebraliśmy się tu szanowni współczłonkowie, w celu spełnienia jednego z najważniejszych warunków powodzenia zawiązującej się instytucji ekonomicznej, a mianowicie: w celu wyboru z pomiędzy siebie osób do administracji, której forma i zakres działań określone zostały w artykule 21, 24 i 27 wyżej przytoczonej ustawy.

Otrzymałście również szanowni panowie w dniu dzisiejszym, listy imienne wyborcze współczłonków założycieli, dla zaznaczenia w nich wedle swego uznania nazwisk tych, którym życzylibyście powierzyć ster, wymiar sprawiedliwości i kontrolę w zawiązującym się stowarzyszeniu.

Kiedy spojrzemy na ową listę obejmującą 941 członków, oraz na cyfrę kapitału przenoszącego 10,000 rsr., a powstałego z pojedynczych udziałów, przychodzi nam tylko uwielbiać gotowość, z jaką panowie przystąpiliście do zawiązania nowej, nie znanej prawie u nas instytucji, spółdzielczej, opartej jedynie na zasadach wzajemnej pomocy, to jest, na ściśle połączonym kapitału zbiorowego z pracą, lub usługą zbiorową.

Musi w tym sposobie dopomagania samym sobie leżeć niewzruszona prawda ekonomiczna, a w poczuć ogólnem, że się tak wyrażę, prawda potrzeby, bo w znanych nam assocjacjach spożywczych tych krajów, w których one wzięły swój początek, przy pierwotnem ich założeniu nie spotykaliśmy tak imponujących cyfr.

I w istocie, w obec zwiększającej się drożyzny artykułów pierwszej potrzeby, w obec wzrastającej codziennie przewagi kapitałów i na ogromną skalę prowadzonych obrotów handlowych, bankierskich lub techniczno-przemysłowych, nieodstępnych dla klas niezamożnych, ekonomja społeczna odszukująca środki przywrócenia możliwej równowagi i zniesienia mo-

nopolu, na tem prostem spostrzeżeniu, że z małych oszczędności, mogą się formować wielkie zbiorowe kapitały, wytworzyła w praktycznem jego zastosowaniu spółki, czyli stowarzyszenia, mające za podstawę wspólność interesu, a za cel sprawiedliwszy podział korzyści.

Z tego, a nie innego źródła, szanowni panowie, otrzymaliśmy swój początek stowarzyszenia wzajemnej pomocy, które ze względu na naturę potrzeby, na warunki ekonomiczne pewnych miejscowości, oraz na stopień zbiorowego uzdolnienia, rozklasyfikować by można na spożywcze, zaliczkowe, czyli kredytowe i produkcyjne, czyli wytworcze. Słów kilka o ich przeznaczeniu wypada nam tu powiedzieć.

Stowarzyszenia spożywcze wzięły za zadanie dostarczać członkom swoim, za ich że własne pieniądze, artykuły żywności, oraz inne produkta pierwszej potrzeby i dzielić się z temi członkami zyskiem osiągniętym na różnicy między hurtowym zakupem, a częściową sprzedażą.

Dochodzą one do tego celu, przez zakupy z pierwszej o ile można ręki, a ztąd usunięcie kosztownego zwykle pośrednictwa, czyli, co na jedno, przez nabycie towaru taniej; przez umniejszenie kosztów administracji i unikanie tak zwanych konkurencyjnych wydatków, np. na wystawy, reklamy i t. p.

Stowarzyszenia te umoralniają detaliczny handel, przez ściśłość miary i wagi, dobroć sprzedawanych przedmiotów, wreszcie przez jawność swych ksiąg i obrotu.

Wzór tych instytucji, które w krótkim czasie tak się rozpowszechniły w całej Europie, twierdzi, jak to wiadomo, Anglii.

Stowarzyszenia zaliczkowe, czyli kredytowe, postawiły sobie zadanie zastąpienia zwykłych kas oszczędności, z tą jednak radykalną zmianą, że zamiast płacić procenta swoim uczestnikom, jak to w nich ma miejsce, składane u siebie drobne oszczędności, wypłacają na pewien procent swoim członkom, najczęściej niezamożnym rzemieślnikom, lub drobnym przemysłowcom, potrzebującym kapitału obrotowego, pod warunkiem ściślej solidarności.

Bankierski układ tych stowarzyszeń pozwala im nadto, wytwarzać dla członków swoich, z ichże oszczędności, oraz pewnej części zysku z operacji, osobisty kapitał, a z nim i osobisty kredyt.

Instytucje te również umoralniają swoich uczestników, zniewalając ich do oszczędności, do pracy, do roztropnego użycia czasu i zdolności, bez jakowych warunków nie może mieć miejsca w klasie niezamożnej, ani wywiązanie się z zaciągniętych względem stowarzyszenia zobowiązań, ani dojście do kapitału osobistego.

Wzór rzeczonych stowarzyszeń, znanych powszechnie, pod ogólną nazwą swego założyciela Schultza z Delitsch, istnieje w Niemczech, i one to urzeczywistniły starą ekonomiczną zasadę: *że wydatek czyni człowieka bogatym, a nie dochód.*

Do rzędu powyższych kredytowych spółek należą od niedawnego czasu zaprowadzone w głównych miastach włoskich, staraniem pp. Enrico, Fano i Luzatti, banki ludowe, tak zwane, „pożyczki na słowo” (Prêt d'honneur), które kwitują bez solidarności zastawów, lub poręczeń i nakonec:

Stowarzyszenia produkcyjne, czyli wytworcze, potrzebujące atoli wyższego uzdolnienia, lub wprawy, zawiązujące się przez fabrykantów, przedsiębiorców, lub rzemieślników, nawet zamożniejszych, czyli to w celu nadania obrotu kapitałowi na raz jeden złożonemu, czyli też w celu wspólnego wyrobu jakowych przedmiotów, połączonemi jednorodnemi siłami, jako to budowy domów, zakładania fabryk, w których robotnicy obok zwykłej płacy dopuszczeni są jeszcze do pewnego udziału w zyskach ogólnych, — albo nareszcie w celu sprzedaży na wspólny rachunek swoich produkcji, jak np., stowarzyszenia paryskich jubilerów, fabrykantów mebli, fortepianów i t. p. Przykład tej ostatniej spółki, chociaż w przybliżeniu, istnieje w Warszawie między fabrykantami mebli.

W Cesarstwie są one upowszechnione i znane pod ogólnem nazwiskiem *Arteli*.

Zestawiając wszystkie te ekonomiczne związki, widzimy, iż one mają jedną wspólną podstawę, to jest wzajemną pomoc, przez ściśle usługi kapitału, pracy i zdolności. Wdrożenie się, że tak powiem, do jednych, daje początek następnym. Roztropny i pracowity rzemieślnik, albo niezamożny przemysłowiec, oszczędzając np. pewną kwotę, na zakupienie pierwszych potrzeb w spożywczej instytucji, której jest członkiem, złożyć może też oszczędność w kasie kredytowej, która mu otwiera możliwość otrzymania kapitału obrotowego, a z czasem i osobistego. Doszedłszy do posiadania, wchodzi w spółkę produkcyjną, w tej czy owej formy, albo prowadzi interesa na swoją rękę.

3% Pdsiery (Consols)	97
--------------------------------	----

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

N. D. 3209. *Rejent Kancelarii Ziemskiej w Warszawie.*

Z powodu następującej śmierci:

1. Józefa Wąsowskiego, właściciela prawa wieczystej dzierżawy gruntu morgów 30 miary nowopolskiej w dobrach Wierzbno z Okręgu Siennickiego położonego, w dziale III wykazu przez zastrzeżenie z wniosku Nr. 105 Vol. I objawionego, oraz właściciela prawa do posiadania w dobrach Jaworek z Siennickiego gruntu około 1 1/2 włóki rozległości, a w dziale III wykazu tychże dóbr pod Nr. 6 zabezpieczonych.

2. Grzegorza Szmigielskiego, wierzyciela sumy r. 300 na hipotece nieruchomości Warszawskiej Nr. 188 pod Nr. 20 w dziale IV wykazu lokowanej.

3. Antoniego Gross, współwłaściciela dóbr Czechowice lit. A. B. Szamoty, Szwały i w Kalisze części lit. A. i C. w Okręgu Warszawskim położonych.

4. Izabelli Rappczewskiej v. Rabczewskiej współwłaścicielki nieruchomości Warszawskiej Nr. 25154.

5. Rozalii z Dąbrowskich Turskiej, wierzycielki sumy r. 1500 pod Nr. 2 w dziale IV wykazu hipotecznego dóbr Porady Górne części lit. A. i B. lit. D. lit. E. i lit. C. F. z Okręgu Rawskiego lokowanej.

6. a) Karola Quintt; b) Pawła i Franciszki z Szydełkiewiczów Grabowskich małżonków; c) Ludwika i Juljanny z Stawskich Rembelskich małżonków, współwłaścicieli nieruchomości Nr. 84 w Pradze przy Warszawie położonej.

7. Antoniego Chodkowskiego, wierzyciela sum w dziale IV wykazów hipotecznych lokowanych: 1) na nieruchomości Ustronie na Pradze pod Warszawą pod Nr. 273, 274, a) r. 525, z większej sumy r. 1,275 resztującej, a przez zastrzeżenie z aktu Nr. 36 objawionej; b) r. 337 kop. 50 przez zastrzeżenie z aktu Nr. 52 zapisanej; 2) na nieruchomości Warszawskiej Nr. 177 pod Nr. 5 rubli sr. 1,350; 3) na dobrach Wyględów z Okręgu Stanisławowskiego pod Nr. 33 r. 3,000.

8. Julji Bem, wierzycielki sumy na hipotece nieruchomości Nr. 2310 w dziale IV wykazu lokowanych, a mianowicie r. 1,455 z pod Nr. 22 i r. 345 z pod Nr. 26.

Toczą się postępowania spadkowe, do regulacji których, wyznaczam termin na dzień 2 (14) Sierpnia 1869 r. w kancelarii hipotecznej.

Warszawa dnia 3 (15) Maja 1869 r.
Dziedzicki Adam.

N. D. 3213. *Rejent Kancelarii Ziemskiej w Warszawie.*

Do regulacji spadków po śmierci:

1. Piotra Murawskiego współwierzyciela sumy r. 240 w sumie r. 1,710 mieszczącej się na nieruchomości Warszawskiej Nr. 2665 ubezpieczonej, tudzież właściciela ostrzeżeń dla kwot r. 3, r. 6 i r. 10 oraz r. 3 i r. 10 na powyższej, sumie r. 240 opartych, termin na dzień 9 (21) Sierpnia 1869 r. wyznaczony zostaje.

2. Jana Jakóba Tadeusza 3 ch imion Gautier wierzyciela sum r. 750, r. 1,950, na nieruchomości Warszawskiej Nr. 677 rubli srebrnem 4,500 z odroczeniem się ściśnięciem w dziale III. na nieruchomości Warszawskiej Nr. 640, r. 6,000, na nieruchomości Warszawskiej Nr. 2455, i r. 2,250 na dobrach Wroczyński Okręgu Orłowskiego ubezpieczonych, termin na dzień 10 (22) Listopada 1869 roku w kancelarii mojej wyznaczony zostaje.

Jan Masłowski.

N. D. 3215. *Rejent Kancelarii Ziemskiej w Lublinie.*

Zawiadamia, że z powodu śmierci:

1. Franciszka Gadalskiego współwłaściciela dóbr Krasienina w Powiecie Lubartowskim położonych.

2. Eleonory z Bzowskich Skawińskiej wierzycielki sumy r. 1,500 pod Nr. 14 działu IV, wykazu dóbr Bobrowe A, w Powiecie Krasnostawskim, r. 3,000 pod Nr. 5, działu IV wykazu dóbr Olbiecin w Powiecie Janowskim i r. 900 pod Nr. 32, r. 630 pod Nr. 34, oraz r. 1,665 pod Nr. 37 działu IV wykazu hipotecznego dóbr Borów A, w Powiecie Krasnostawskim położonych, ubezpieczonych.

3. Jana Borowskiego, właściciela dóbr Rudki Kijańskiej w Powiecie Lubartowskim leżących.

Otwarte zostały spadki, do uregulowania których termin na dzień 10 (22) Listopada 1869 r. oznaczony został.

Lublin d. 28 Kwietnia (10 Maja) 1869 r.
Feliks Wasiutyński.

N. D. 3214. *Pisarz Sądu Pokoju w Łęczycy.*

Z powodu śmierci Wojciecha Paluszkiewicza, właściciela nieruchomości Nr. 109 i 121 Faj-

busia Bornsztejn, właściciela nieruchomości Nr. 42 i 43, oraz Beniamina Bornsztejn, współwłaściciela nieruchomości Nr. 78, 62 i prawa ewikcji zapisanej na nieruchomościach Nr. 163 i 233 z Łęczycy położonych, toczą się postępowania spadkowe, do ukończenia których na dzień 17 (29) Listopada 1869 r. wyznaczony został termin, w którym w Kancelarii Hipotecznej Sądu tutejszego strony interesowane pod skutkami prawa stawie się winny.

Łęczycza d. 19 Kwietnia (1 Maja) 1869 r.
Zabokrzecki.

N. D. 3216. *Pisarz Sądu Pokoju w Rawie.*

Z powodu śmierci Balbiny z Niwińskich Deltowej, współwłaścicielki nieruchomości w mieście Rawie pod Nr. 82 i 243 położonych, toczą się postępowania spadkowe, do ukończenia którego termin na dzień 19 Listopada (1 Grudnia) 1869 r. godzinę 10 z rana wyznaczam.

Rawa d. 19 Kwietnia (1 Maja) 1869 r.
Arczyński.

N. D. 3217. *Pisarz Sądu Pokoju w Końsku.*

Z powodu zasłgłej śmierci Mendla Ocał, właściciela nieruchomości w mieście Przedborzu Nr. pol. 47, otworzył się spadek, do regulacji którego, termin pod prekluzją na dzień 3 (15) Listopada 1869 r. w Sądzie tutejszym oznaczony został.

Końsk dnia 18 (30) Kwietnia 1869 r.
Rasiński.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

N. D. 2237. *Dyrekcja Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Łodzi.*

Podaje do publicznej wiadomości, iż na zasadzie art. 7 postanowienia Rady Administracyjnej Król. Pol. z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1860 r. i upoważnień przez Dyrekcję Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego udzielonych, następujące dobra ziemskie za zaległość rat Towarzystwu należnych, wystawione są na sprzedaż 1-szą przymusową przez licytację publiczną, która odbędzie się w mieście Łodzi w rynku Kanonicznym w pałacu Biskupim zwanym, w Kancelarii Rejenta poniżej wymienionego, lub jego zastępcy odbyć się mającą.

1. Bartnaki, Wierzechowina, Kawk, z łakami na Promiach i Płodowicy, tudzież z częściami na Osowie Kmiczym i Dembinach, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Przasnyskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 729 kop. 43, vadium do licytacji r. 3,000 licytacja rozpocznie się od sumy r. 18,256, kop. 87 1/2, termin sprzedaży dnia 6 (18) Września 1869 roku, przed Rejentem Władysławem Holtz.

2. Bogdany Wielkie i Bagienice Wielkie, część lit. O, tudzież Bogdany Chmielewo część lit. A, i Bagienice Wielkie część lit. D, z prawem wolnego pastwiska i węgla na dobrach Bagienice Wielkie część lit. A, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Przasnyskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 247 kop. 53 1/2, vadium do licytacji rub. srebr. 1,050, licytacja rozpocznie się od sumy r. 5,967, termin sprzedaży dnia 6 (18) Września 1869 roku, przed Rejentem Władysławem Holtz.

3. Ciepiewo, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Pułtuskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 895 kop. 20, vadium do licytacji r. 3,750, licytacja rozpocznie się od sumy r. 21,791, termin sprzedaży dnia 6 (18) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

4. Ciexny, Borkowo i Gadowo, z przyległościami, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Zakroczymskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 713 kop. 94, vadium do licytacji rub. sr. 3,100, licytacja rozpocznie się od sumy r. 18,054, termin sprzedaży dnia 6 (18) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

5. Czajki, z przyległościami Dębina Czajkowska vel Dębinki, 2. Gosławice i Miękoszyn z lasami z kontrowersem razem rozległości wólk 90 pretów 254 miary nowopolskiej; 3. Ruskowo, Ruszkówko i Konary, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Pułtuskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 1,279 kop. 64, vadium do licytacji r. 5,450, licytacja rozpocznie się od sumy r. 28,182, termin sprzedaży dnia 6 (18) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

6. Czernie, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Ostrołęckim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 278 kop. 2, vadium do licytacji r. 1,150, licytacja rozpocznie się

od sumy r. 6,382, termin sprzedaży dnia 6 (18) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

7. Gnojno, Gnojkenko i Petrykozy lit. B, z przyległościami i przynależnościami, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Mławskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 503 kop. 60, vadium do licytacji rub. sr. 2,300, licytacja rozpocznie się od sumy r. 14,416, termin sprzedaży dnia 8 (20) Września 1869 roku, przed Rejentem Antonim Wołowskim.

8. Janin, z wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Przasnyskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 116 kop. 99, vadium do licytacji r. 500, licytacja rozpocznie się od sumy r. 2,948 kop. 12 1/2, termin sprzedaży dnia 8 (20) Września 1869 roku, przed Rejentem Antonim Wołowskim.

9. Kanigowo, z przyległościami na Peplowie Wylazłowie, oraz część Peplowo Wylazłowo lit. A, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Płockim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rub. sr. 186 kop. 96, vadium do licytacji r. 800, licytacja rozpocznie się od sumy r. 4,083 kop. 12 1/2, termin sprzedaży dnia 8 (20) Września 1869 r., przed Rejentem Antonim Wołowskim.

10. Kobyłino Jedty, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Przasnyskim, raty zaległe w chwili zarządzenia sprzedaży wynoszą r. 278 kop. 4, vadium do licytacji r. 1,250, licytacja rozpocznie się od sumy rub. sr. 7,121, termin sprzedaży dnia 8 (20) Września 1869 roku, przed Rejentem Wawrzeniem Janczewskim.

11. Kossewo i Mokrzyce, składające się z folwarków Kossewo i Mokrzyce, wsi Kossewo kolonji Mokrzyce v. Malcin, albo Amelin, oraz wsi czynszowych Chlebiotki, Wymysły i Łyczno, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Pułtuskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 666, vadium do licytacji r. 2,800, licytacja rozpocznie się od sumy r. 13,668, termin sprzedaży dnia 9 (21) Września 1869 r., przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

12. Kossobudy, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Mławskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rub. sr. 87 kop. 85; vadium do licytacji r. 400, licytacja rozpocznie się od sumy r. 2,028, termin sprzedaży dnia 9 (21) Września 1869 r., przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

13. Krzczekowo Wybranowo, Dmochy, Rodzonki, do których należą grunta na przyległych wsiach Czerki Dmochy, Pienki i Dmochy, Dmochy Glinki, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu Sądowym Ostrołęckim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 116 kop. 82, vadium do licytacji r. 500, licytacja rozpocznie się od sumy r. 2,502, termin sprzedaży dnia 9 (21) Września 1869 roku, przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

14. Kulany, z przyległościami na Turowie, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Mławskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 296 kop. 44, vadium do licytacji r. 1,250, licytacja rozpocznie się od sumy rub. srebr. 6,822, termin sprzedaży dnia 9 (21) Września 1869 r., przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

15. Kunin, składające się: a) z wsiów zarobnych: Kunin Borki, Zaorze i Wólka Konińska; b) z osad zarobnych: Kółko, Pasiek i Ewowo; c) z kolonji czynszowo-zarobnych: Szerlat i Nowe Michałowo; d) z folwarków: Kunin, Borki, tudzież e) z lasów przyległych; f) z osady Cmocha, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Ostrołęckim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 568 kop. 51, vadium do licytacji r. 3,050, licytacja rozpocznie się od sumy rub. srebr. 11,683 kop. 12 1/2, termin sprzedaży dnia 9 (21) Września 1869 roku, przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

16. Laski A, C, D, i Dąbek Milon E, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Ostrołęckim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 356 kop. 33, vadium do licytacji r. 1,450, licytacja rozpocznie się od sumy r. 8,312 kop. 62 1/2, termin sprzedaży dnia 9 (21) Września 1869 roku, przed Rejentem Władysławem Holtz.

17. Leśniewo, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Pułtuskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 237 kop. 71, vadium do licytacji r. 1,000, licytacja rozpocznie się od sumy r. 5,460, termin sprzedaży dnia 10 (22) Września 1869 roku, przed Rejentem Władysławem Holtz.

18. Majki i Majkowo, oraz Makomazy, z przyległościami, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Mławskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 787 kop. 69, vadium do licytacji r. 3,300, licytacja rozpocznie się od sumy r. 17,821 kop. 12 1/2, termin sprzedaży dnia 10 (22) Września 1869 roku, przed Rejentem Władysławem Holtz.

19. Malinowo, z częścią na Przyborowie i dwoma włokami boru miary Chelmińskiej na dobrach Jelenie, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Ostrołęckim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 230 kop. 61 1/2, vadium do licytacji r. 1,000, licytacja rozpocznie się od sumy r. 5,353, termin sprzedaży dnia 10 (22) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

20. Mchowo A, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Przasnyskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 322 kop. 71, vadium do licytacji rub. sr. 1,400, licytacja rozpocznie się od sumy r. 8,104, termin sprzedaży dnia 10 (22) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

21. Mierzejewo Zamość, z przyległościami Mierzejewo Rabendy Zapiocznie, Nagorki Bryski, Janki Łazy, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Ostrołęckim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 146 kop. 58, vadium do licytacji rub. srebr. 630, licytacja rozpocznie się od sumy r. 2,927, termin sprzedaży dnia 10 (22) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

22. Mokowo, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Liposkim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 84 kop. 5, vadium do licytacji r. 380, licytacja rozpocznie się od sumy r. 2,103 kop. 75, termin sprzedaży dnia 10 (22) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

23. Naborowiec, do których dezerza Zdunowo należy, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Płockim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 196 kop. 1, vadium do licytacji r. 850, licytacja rozpocznie się od sumy r. 4,908 kop. 12 1/2, termin sprzedaży d. 10 (22) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

24. Nadratowo, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Mławskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 118 k. 28 1/2, vadium do licytacji r. 540, licytacja rozpocznie się od sumy r. 2,632 kop. 50, termin sprzedaży dnia 11 (23) Września 1869 roku, przed Rejentem Antonim Wołowskim.

25. Niechodzin, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Przasnyskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 151 kop. 1, vadium do licytacji r. 650, licytacja rozpocznie się od sumy r. 3,778 kop. 75, termin sprzedaży dnia 11 (23) Września 1869 roku, przed Rejentem Antonim Wołowskim.

26. Piórkowo, z przyległością Fljewe, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Liposkim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 299, vadium do licytacji r. 1,250, licytacja rozpocznie się od sumy r. 7,496 kop. 25, termin sprzedaży dnia 11 (23) Września 1869 r., przed Rejentem Wawrzeniem Janczewskim.

27. Przyborowie górne, tudzież folwark Sokal i nomenklatura Michałowo, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Płockim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 101 kop. 99, vadium do licytacji r. 450, licytacja rozpocznie się od sumy r. 2,551 kop. 87 1/2, termin sprzedaży dnia 11 (23) Września 1869 roku, przed Rejentem Wawrzeniem Janczewskim.

28. Romany Janowięta, tudzież Romany Gorskis, Kosioriki i Wzeborzy, do których należą Misie, Trzcianka i Ogłda, z przyległościami i przynależnościami, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Przasnyskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 170 kop. 3, vadium do licytacji r. 750, licytacja rozpocznie się od sumy rub. srebr. 4,270, termin sprzedaży dnia 12 (24) Września 1869 roku, przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

29. Sierakowo, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Mławskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 204 kop. 20 1/2, vadium do licytacji r. 850, licytacja rozpocznie się od sumy rub. sr. 4,969, termin sprzedaży dnia 12 (24) Września 1869 r., przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

30. Sławogóra, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Mławskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą r. 170 kop. 19, vadium

do licytacji r. 730, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 4,160, termin sprzedaży dnia 12 (24) Września 1869 r., przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

31. Strachocino, z przyległością Gęcino, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Pułuskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 252 kop. 99, vadium do licytacji rs. 1,080, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 6,341 kop. 25, termin sprzedaży dnia 12 (24) Września 1869 roku, przed Rejentem Władysławem Holtz.

32. Wronska, z przyległością Bornik, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Zakroczymskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 401 kop. 73, vadium do licytacji rs. 2,300, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 14,981, termin sprzedaży dnia 13 (25) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

33. Zalesie Stare, z przyległościami Zalesie Rosochate, Rosochate Kościelne B, b, Zaremby Kuntak, tudzież z częściami na Zaremby, Skorhach, Biełkach i Kupinie, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Ostrołęckim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 162 kop. 13, vadium do licytacji rub. sr. 750, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 4,338, termin sprzedaży dnia 13 (25) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

34. Zaremby Zasiny część lit. A, z gruntami na Rosochacie Kościelnym i Zarembych Świeżkach, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Ostrołęckim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 128 kop. 57, vadium do licytacji rs. 550, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 2,964, termin sprzedaży dnia 13 (25) Września 1869 roku, przed Rejentem Antonim Wołoskim.

35. Żeromino Wielkie, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Pułuskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 87 kop. 99, vadium do licytacji rs. 400, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 2,217 kop. 50, termin sprzedaży dnia 13 (25) Września 1869 r., przed Rejentem Antonim Wołoskim.

36. Biezuń Miasto, z przyległościami: Sądowo i Nomenklatura Boża Wola, Karniszyn, Zimolka, Seroki, Lutocin, Elzbiecin, Jonne, Dąbrowki Budy Biezuńskie czyli osada Mak osada Białogóra, z przydzielonym do tychże dobr lasem i przynależnościami, oraz folwarkiem Sosnica i wsiami Felcyn i Perlin, po uposażeniu włościan pozostałych, w Okręgu sądowym Mławskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 7,021 kop. 74, vadium do licytacji rs. 19,000, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 108,912 kop. 37 1/2, termin sprzedaży dnia 13 (25) Września 1869 roku, przed Rejentem Antonim Wołoskim.

37. Góra, po uposażeniu włościan pozostałych, w Okręgu sądowym Mławskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 1,137 kop. 10 1/2, vadium do licytacji rs. 2,300, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 13,076, termin sprzedaży dnia 15 (27) Września 1869 roku, przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

38. Linne i Stawiska lit. A, tudzież folwark Mokradle, w teritorium i excorpore tychże dobr erygowany, w Okręgu sądowym Lipnowskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 387 kop. 45, vadium do licytacji rs. 1,600, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 8,978, termin sprzedaży dnia 15 (27) Września 1869 r., przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

39. Mierzejewo Camrowizna lit. B, Mierzejewo Jarnuty lit. E, Mierzejewo Bobino lit. F, z przyległościami na Damiach Tomaszach Jarnutach lit. A, Wielgouchach Bryskach, Białobrzegach dalszych i bliższych, tudzież Stepnej Starej i Michałkach, Mierzejewie Camrowiznie lit. A, i Bobinie pod lit. A, i Mierzejewie Jarczykach czyli Wiemczykach, za wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Ostrołęckim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 101 kop. 99, vadium do licytacji rs. 450, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 2,586 kop. 87 1/2, termin sprzedaży dnia 15 (27) Września 1869 roku, przed Rejentem Kajetanem Chodeckim.

40. Ostrzykowo, Ostrzykówko lit. A, B, C, E, Bagno z częścią na Szarzynie, w Okręgu sądowym Płockim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 77 kop. 4 1/2, vadium do licytacji rs. 360, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 2,109 kop. 37 1/2, termin sprzedaży dnia 16 (28) Września 1869 roku, przed Rejentem Władysławem Holtz.

41. Pięściórki Olszyny v. Zabrodnie, Pięściórki, Budy v. Mogowo i osada Zapole, z wyłączeniem uwłaszczonych gruntów włościańskich, w Okręgu sądowym Pułuskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 542 kop. 79, vadium do licytacji rs. 2,400, licytacja rozpocznie się od sumy rub. srebr. 12,231, termin sprzedaży dnia 16 (28) Września 1869 roku, przed Rejentem Władysławem Holtz.

42. Ponikiew Mała, z przyległościami Wólka Brzezińska i folwark Zambrzyce, część na Kuninie i osada Białobrzegi, w Okręgu sądowym Ostrołęckim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 365 kop. 99, vadium do licytacji rs. 1,800, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 11,738 kop. 75, termin sprzedaży dnia 16 (28) Września 1869 roku, przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

43. Przywitowo, z przyległościami Wólka Przywitowska, Białe Błoto czyli Szeroka Olszyna i Jędrzejewizna, w Okręgu sądowym Lipnowskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 306 kop. 26, vadium do licytacji rs. 1,300, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 7,092, termin sprzedaży dnia 16 (28) Września 1869 r., przed Rejentem Emiljanem Ordonem.

44. Turowo, tudzież osada czyli folwark Gustawin, po uposażeniu włościan pozostałych, w Okręgu sądowym Przasnyskim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 244 kop. 54 1/2, vadium do licytacji rs. 1,240, licytacja rozpocznie się od sumy rub. srebr. 7,179, termin sprzedaży dnia 17 (29) Września 1869 roku, przed Rejentem Antonim Wołoskim.

45. Zagajewo lit. A, i B, po uposażeniu włościan pozostałych, w Okręgu sądowym Płockim, raty zaległe w chwili zajęcia na sprzedaż wynoszą rs. 73 kop. 67, vadium do licytacji rs. 320, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 1,936, termin sprzedaży dnia 17 (29) Września 1869 roku, przed Rejentem Wawrzcem Janeczkiem.

Uwaga pisownia. Spodziewane wynagrodzenie za odpade powinności mieszczan m. Bieżunia przejdzie wraz z dobrami na własność ich nabywców; jednak sprzedaż dóbr tych, na podstawie uwagi w art. 22 Najwyższej zatwierdzonej przepisów o wypłacie Listów Likwidacyjnych, tudzież art. 1294 protokołu 208 posiedzenia Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskim, uważana będzie za nieważną, jeżeli okaże się, że licytacja odbyła się po ogłoszeniu lub w sam dzień ogłoszenia przez Komisję Likwidacyjną o przyznaniu wynagrodzenia Likwidacyjnego za odpade powinności mieszczan.

Wrazie niedojścia do skutku powyższych sprzedaży w oznaczonym terminie, dla braku licytantów, druga i ostateczna sprzedaż od zniżonego szacunku odbędzie się w terminie jaki Dyrekcja Szczegółowa oznaczy i w piśmie raz jeden ogłosi.

Przebieg zmianianwane odbędzie się w terminach wyżej oznaczonych, poczynając od godziny 10 z rana w obec Rady Dyrekcji Szczegółowej; gdyby zaś Rejent, przed którym sprzedaż ma się odbywać był przeszkodzony, sprzedaż odbędzie się w jego Kancelarii przed innym Rejentem który go zastąpi.

Uprowadza wszakże osoby interesowane, że gdyby w dniu do licytacji oznaczonym, przypadło święto kościelne lub uroczystość galowa dworska pierwszego rzędu, sprzedaż odbędzie się w dniu zaraz następnym w Kancelarii tego samego Rejenta.

Vadium do licytacji złożone się mające, winno być w gotowości lub w zamian w Listach Zastawnych lub Likwidacyjnych z właściwymi kuponami w takiej jednak ilości, któraaby przedstawiała równą wartość sumy wadialnej w gotowości, obliczoną tymczasowo podług otrzymanej ceny giełdowej z zastrzeżeniem stanowczego obrachowania podług ceny zająk Listy przez Dyrekcję Szczegółową w miejscu sprzedane zostaną z wolnej ręki.

Warunki licytacyjne są do przejrzania w właściwych księgach wieczystych i w biurze Dyrekcji w godzinach biurowych.

Płock dnia 3 (15) Marca 1869 roku.
za Prezesa, Kruszewski.
Pisarz, Skonieczny.

N. D. 3204. Sekwestator Skarbowy Powiatu Andrzejskiego.

Zawiadamia osoby interesowane, że prawnie zajęte ruchomości, jako to: meble, owce i różne domowe sprzęty, przedane będą drogą publiczną licytacji w rynku M. Andrzeja w dniach 8 (20) Maja r. b. i następnych, oraz w dniu 14 (26) Maja t. r. i następnych na zaspokojenie zaległości Skarbowych różne dobra obciążających.

Osterman.

N. D. 3186.

Wyrokiem Trybunału Cywilnego w Warszawie dnia 1 (13) Listopada 1868 r. pomiędzy Stanisławem Wrotnowskim obywatelem, właścicielem domu Nr. 1654 lit. D. tamże w Warszawie zamieszkałym, jako głównym opiekunem nieletniego Włodzimierza Błochin po niedy Józefie z Antoszewskich i Eliażu małżonkach Błochin w małżeństwie spłodzonego pozostałego syna, jako sukcesora Apolonji z Niwińskich i Tomaszu małżonkach Antoszewskich, przez głowę matkiowej k. p. Józefy-Karżyny 1° voto Błochin 2° Buch, tudzież Józefem Niwińskim obywatelem powyższego nieletniego przydanym opiekunem, na Czystem pod Warszawą zamieszkałym w imieniu i na

rzecz tegoż nieletniego czyniacami przez Seweryna Kozarzewskiego Patrona przy Trybunale Cywilnym w Warszawie, w Warszawie przy ulicy Mostowej pod Nr. 233 zamieszkałego działającymi z jednej, a współsukcesorami po niedy Apolonji z Niwińskich i Tomaszu małżonkach Antoszewskich pozostałymi, jako to: Teodorem Kajetanem Antoszewskim, obywatelem, w imieniu własnym, oraz jako głównym opiekunem nieletniej Marjanny-Magdaleny po niedy Apolonji z Niwińskich i Tomaszu małżonkach Antoszewskich w małżeństwie spłodzonej pozostałej córki pod N. 1445 lit. D. Feliksem Antoszewskim obywatelem, jako powyższej nieletniej przydanym opiekunem pod Nr. 1445; Antonim Franciszkiem Antoszewskim obywatelem pod Nr. 1445D. Michałem Mateuszem Antoszewskim obywatelem pod Nr. 1445D. w Warszawie zamieszkałymi, tudzież Stanisławem Warkiem Antoszewskim obywatelem z zamieszkania i pobytu niewiadomym, pozwanymi, niestawiającymi, z drugiej strony zapadłym, nakazany został dział majątku ruchomego i nieruchomego po niedy Apolonji z Niwińskich i Tomaszu małżonkach Antoszewskich pozostałego i w tej drodze w razie niemożności dogodnego podziału w naturze sprzedaż nieruchomości w Warszawie pod Nr. 1445D. położonej, do spadku należącej nakazaną została, i do dania opinii czyli nieruchomości ta dogodnie w naturze podzielona być może, lub w razie przeciwnym do jej oszacowania biegły wyrokiem powyższym mianowani zostali, a gdy biegły do tej czynności mianowani niepodzielności w naturze zaopiniowali i opinia ich wraz z taką wyrokiem Trybunału Cywilnego w Warszawie daty 24 Lutego (8 Marca) 1869 r. zatwierdzoną została, przeto w dalszym postępowaniu działowym wystawia się na sprzedaż publiczną:

NIERUCHOMOŚĆ,

w Warszawie pod Nr. 1445D. przy drodze prowadzącej od ulicy Wielkiej na gruncie emfiteutycznym położona, przez biegłych przyległych na rs. 3389 k. 14 oszacowana, którą składają:

1. Dom z drzewa wystawiony o parterze gontami kryty.
2. Komórki z desek galarowych zbudowane.
3. Grunt łokci kw. powierzchni 31,000 miar nowopolskiej, na którym znajdują się drzewa owocowe i krzewy stanowiące ogród.

Nieruchomość tę posiadają niepodzielnie sukcesorowie Apolonji z Niwińskich i Tomasza małżonków Antoszewskich wyżej wyrażeni i tytuł własności jest ustalony.

Obszerniejsze opisanie znajduje się w tak-

się przez biegłych sporządzonej i do akt sprzedaży w Trybunale złożonej.

Sprzedaż odbywać się będzie w Trybunale Cywilnym w Warszawie, w miejscu zwykłych posiedzeń w Warszawie przy ulicy Długiej pod Nr. 549 przed W. Kokowskim Asesorem Trybunału, który po odbyciu w d. 31 Marca (12 Kwietnia) 1869 r. pierwszej publikacji

N. D. 3223.

INSTYTUT WÓD MINERALNYCH SZTUCZNYCH przy ogrodzie Krasińskich Nr. 556,

ma honor zawiadomić WW. PP. Doktorów i Osoby mające rozpocząć kurację wodami mineralnymi, jakoteż inhalacją, że otwarcie nastąpi w dniu 18 Maja r. b.

N. D. 3197.

Włoszka powracająca do Neapolu, życzy sobie znaleźć **towarzyszkę lub towarzysza podroży**, jeśli nie do samego Neapolu, to przynajmniej do Trjestu. Bliższa wiadomość na ulicy Bielańskiej róg Danielewiczowskiej, w domu pod Nr. 606 (8), na drugim piętrze.

N. D. 3208.

DOBRA ZIEMSKIE,

rozległości 39 włók (585 dziesiątyn), z odpowiednią ilością łąk i pastwisk, w 2-ch folwarkach, 35 wiorst (5 mil) od Warszawy, pół mil od miasta powiatowego Grojec, blisko cukrowni, położone przy 2-ch rzeczkach, są do sprzedania całkowicie lub folwarkami, z wolnej ręki. Anszlagi szczegółowe można przejrzeć w Kancelarii Rejenta Zawadzkiego, w gmachu Sądu Apelacyjnego. 1—3 (5204)

zbioru objaśnień i warunków sprzedaży, wyznaczyć termin do drugiej publikacji zbiornego objaśnień i warunków sprzedaży, oraz przygotowania przysądzenia na dzień 14 (26) Maja 1869 r. godzinę 10 z rana.

Licytacja zacznie się od sumy rs. 3,339 k. 14 na monetę srebrną, lub bilety bankowe. Vadium złożone należy w ilości rs. 600 w monety srebrnej lub biletach bankowych.

Takę i warunki przejrzeć można tak w kancelarii Pisarza Trybunału Cywilnego w Warszawie, jako też w mieszkaniu popierającego sprzedaż Seweryna Kozarzewskiego Patrona przy Trybunale Cywilnym w Warszawie w Warszawie, przy ulicy Mostowej pod Nr. 233 zamieszkałego.

Warszawa d. 3 (15) Kwietnia 1869 r.
1—1 Seweryn Kozarzewski, Patron.

N. D. 3118. Komornik przy Sądzie Pokoju w Wieluniu.

Zawiadamia publicznie jako Osada rolna móg Warszawskich 90 obejmująca łącznie z budynkami i inwentarzem gruntowym w kolonji Piaski dobrach i gminie Lututów Powiecie Wieluńskim położona na Mapie miejscowej Numerami 38, 39, 40, 41, 42 i 43 oznaczona, wydzierżawiona zostanie przez licytację głośną na lat trzy, uważając od dnia 12 (24) Czerwca r. b. a to w terminie dnia 11 (23) Czerwca t. r. o godzinie 10 z rana przed Antonim Kowalskim Rejentem w Wieluniu w jego kancelarii w tymże mieście pod warunkami do przejrzania u niego znajdującymi się odbyć mającą się. Cena dzierżawna rocznie rozpocznie się od kwoty rubli rs. 45.

Wieluń dnia 18 (30) Kwietnia 1869 r.
1—2 Siwik Walenty.

N. D. 3212. Syndyk Tymczasowy Masy Upadłości Benjamin Brabander.

Ogłasza, iż na zasadzie upoważnienia W-go Freund Sędziego Komisarza tejże masy z dnia 7 (19) Kwietnia r. b. sprzedane będą przez publiczną licytację częściowo towary wełniane, półwełniane, płócienna drelichy, chuski wełniane meble i t. p. przy ulicy Franciszkańskiej w domu pod Nr. 1794A. w Warszawie w dniach 12 (24) Maja i następnych dni roku bieżącego o godzinie 4 z południa aż do ukończenia takowej, a to za gotowiznę tytychmiast po przybitu płacić się mającą.

Warszawa d. 1 (13) Marca 1869 r.
Seweryn Chmielewski, Obr. Sąd.

N. D. 3211. Wiadomo czynię, iż prawnie w egzekucji sądowej zajęte ruchomości jako to: meble jesionowe, lustra, zegar ścienny, i t. p. natargu Muranów w Warszawie w dniu 6 (18) Maja r. b. o godzinie 10 z rana przed publiczną licytacją sprzedane będą.

1—1 J. Szymanowski Komornik.

DONIESIENIA PRYWATNE.

N. D. 3223.

INSTYTUT WÓD MINERALNYCH SZTUCZNYCH przy ogrodzie Krasińskich Nr. 556,

ma honor zawiadomić WW. PP. Doktorów i Osoby mające rozpocząć kurację wodami mineralnymi, jakoteż inhalacją, że otwarcie nastąpi w dniu 18 Maja r. b.

N. D. 3197.

Włoszka powracająca do Neapolu, życzy sobie znaleźć **towarzyszkę lub towarzysza podroży**, jeśli nie do samego Neapolu, to przynajmniej do Trjestu. Bliższa wiadomość na ulicy Bielańskiej róg Danielewiczowskiej, w domu pod Nr. 606 (8), na drugim piętrze.

N. D. 3208.

DOBRA ZIEMSKIE,

rozległości 39 włók (585 dziesiątyn), z odpowiednią ilością łąk i pastwisk, w 2-ch folwarkach, 35 wiorst (5 mil) od Warszawy, pół mil od miasta powiatowego Grojec, blisko cukrowni, położone przy 2-ch rzeczkach, są do sprzedania całkowicie lub folwarkami, z wolnej ręki. Anszlagi szczegółowe można przejrzeć w Kancelarii Rejenta Zawadzkiego, w gmachu Sądu Apelacyjnego. 1—3 (5204)

N. D. 3114.

Sekretarz dla młodzieży obojga płci, czyli Nauka praktyczna pisania listów, z dołączeniem powinszowań Nowego Roku, urodzin, imienin, po polsku i po francuzku, wyszedł w 3-ciem poprawnym wydaniu, na pięknym papierze i wyraźnym drukiem. Cena tego użytecznego dziełka jest **kop. 75**, sprzedaje się we wszystkich księgarniach.

2—3 S. H. Merzbach wydawca.

N. D. 3150. Podaje do powszechnej wiadomości: iż **Bilety Lombardowe** wydane za Nr. 20,918 na rsr. 20. 22,412 na rsr. 24. 22,825 na rsr. 23 przypadkowo zaginęły. Wzywa się więc posiadacza, iżby najpóźniej w 6 tygodni od d. 14 Maja 1869 roku, to jest od daty ostatniego ogłoszenia, zgłosił się i prawo posiadania onych w Dyrekcji Lombardu udowodnił, gdyż w przeciwnym razie, duplikaty biletów wydane zostaną osobie, której nazwisko zapisane w księgach Dyrekcji.

2—3